

แนวโน้มธุรกิจ/อุตสาหกรรม ปี 2569-71

อุตสาหกรรมน้ำตาล

ธันวาคม 2568

วิจัยกรุงศรี

ผู้เขียน

ชัยวัช โชวเจริญสุข

นักวิเคราะห์อาวุโส

chaiwat.sowcharoensuk@krungsri.com

+662 296 2000 Ext. 50880

krungsri Research

A member of MUFG

Subscribe Us

สมัครสมาชิกวิจัยกรุงศรี...

krungsri.research@krungsri.com

คำสงวนสิทธิ์

เนื้อหาและข้อมูลใดๆ ทั้งหมดที่ปรากฏในรายงานฉบับนี้ หากมิได้ระบุไว้เป็นอย่างอื่น ถือเป็นลิขสิทธิ์ของวิจัยกรุงศรี ห้ามมิให้ผู้ใดกระทำการใดๆ เกี่ยวข้องกับเนื้อหา สำเนา หรือดัดแปลงแก่บุคคลอื่นโดยมิได้รับอนุญาตเป็นลายลักษณ์อักษรจากวิจัยกรุงศรี รายงานฉบับนี้จัดทำขึ้นโดยอาศัยข้อมูลจากแหล่งที่เชื่อหรือควรเชื่อว่ามีความน่าเชื่อถือ อย่างไรก็ตาม วิจัยกรุงศรีไม่อาจรับรองความครบถ้วนสมบูรณ์หรือความถูกต้องของข้อมูลดังกล่าว อีกทั้งไม่รับผิดชอบต่อความเสียหายที่เกิดขึ้นทั้งทางตรงหรือทางอ้อมจากการใช้รายงานฉบับนี้หรือเนื้อหาในรายงานฉบับนี้ ข้อมูล ความคิดเห็น และการประมาณการที่ปรากฏในรายงานนี้ถือเป็นความคิดเห็นของวิจัยกรุงศรี ไม่จำเป็นต้องสอดคล้องกับ ธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน) และบริษัทในเครือ ความคิดเห็นในรายงานฉบับนี้เป็นไปตามสถานการณ์ปัจจุบัน ณ วันที่มีการเผยแพร่รายงาน วิจัยกรุงศรีขอสงวนสิทธิ์ในการเปลี่ยนแปลงโดยมิต้องแจ้งให้ทราบล่วงหน้า

EXECUTIVE SUMMARY

ปี 2569 อุตสาหกรรมน้ำตาลของไทยมีแนวโน้มขยายตัว โดยมีปัจจัยเอื้อด้านอุปทาน โดยเฉพาะผลผลิตที่เพิ่มขึ้นตามสภาพภูมิอากาศที่เอื้ออำนวย เนื่องจากไทยเข้าสู่ภาวะลานีญาตั้งแต่ปีเพาะปลูก 2568 อีกทั้งเกษตรกรขยายการเพาะปลูกจากราคาที่จูงใจในปีก่อน **ขณะที่ตลาดในประเทศจะยังขยายตัวได้ในอัตราไม่สูงนัก** จากภาวะเศรษฐกิจและภาคการท่องเที่ยวที่ยังชะลอตัว **โดยอุปทานผลผลิตที่เพิ่มขึ้นจะหนุนให้ปริมาณการส่งออกขยายตัวดีในหลายตลาดหลัก**ที่เริ่มมีการสะสมสต็อกน้ำตาลรอบใหม่รองรับอุปสงค์เพื่อความมั่นคงทางอาหารและความต้องการในอุตสาหกรรมต่อเนื่องที่คาดว่าจะทยอยฟื้นตัว รวมทั้งการขยายตลาดกับประเทศที่ไทยจะมีข้อตกทางการค้าเพิ่มขึ้น

อย่างไรก็ตาม ในปี 2570-2571 คาดว่าผลผลิตน้ำตาลมีแนวโน้มหดตัว จากผลกระทบของเอลนีโญที่คาดว่าจะกลับมาทำให้ผลผลิตต่อไร่ลดลง แม้ว่าแนวโน้ม**ปริมาณการบริโภคในประเทศจะทยอยฟื้นตัวดีขึ้น** ตามทิศทางกิจกรรมทางเศรษฐกิจและภาคการท่องเที่ยวที่หนุนความต้องการในอุตสาหกรรมอาหาร เครื่องดื่ม และร้านอาหารให้ขยายตัว **สวนทางกับปริมาณส่งออกที่คาดว่าจะมีแนวโน้มหดตัว**จากปัญหาการขาดแคลนวัตถุดิบที่ทำให้ปริมาณผลิตน้ำตาลไม่เพียงพอต่อการส่งมอบให้ลูกค้า รวมถึงการแข่งขันที่รุนแรงกับอุปทานที่เพิ่มขึ้นจากผู้ผลิตและส่งออกรายใหญ่ของโลก โดยเฉพาะบราซิล

มุมมองวิจัยกรุงศรี

ปี 2569-2571 คาดว่ารายได้ของธุรกิจจะกระเตื้องขึ้นตามการขยายตัวของปริมาณการจำหน่ายน้ำตาลในประเทศ ขณะที่ธุรกิจยังคงเผชิญความผันผวนด้านรายได้จากการส่งออก

- **ชาวไร่อ้อย**: คาดว่ารายได้จะยังคงผันผวนตามทิศทางราคาอ้อย และราคาน้ำตาลในตลาดโลก ซึ่งส่วนหนึ่งเป็นผลจากความเสี่ยงของภาวะไม่แน่นอนทั้งในด้านสภาพภูมิอากาศและอุปทานน้ำตาลของโลก ขณะที่อำนาจการต่อรองด้านราคายังเสียเปรียบผู้ประกอบการโรงงานน้ำตาล ประกอบกับต้นทุนการเพาะปลูกที่สูงขึ้นทั้งด้านพลังงาน ปุ๋ย ยาปราบศัตรูพืช และค่าจ้างแรงงานเก็บเกี่ยวโดยเฉพาะอ้อยสด ส่งผลต่อรายได้สุทธิและการตัดสินใจเพาะปลูกของเกษตรกร
- **ผู้ค้าน้ำตาล**: คาดว่าผู้ค้าน้ำตาลในตลาดต่างประเทศจะยังคงได้ประโยชน์จากแนวโน้มการทยอยฟื้นตัวของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและอุตสาหกรรมต่อเนื่อง ได้แก่ อุตสาหกรรมอาหาร เครื่องดื่ม ธุรกิจท่องเที่ยว และร้านอาหารในประเทศคู่ค้า แต่อาจมีความเสี่ยงจากทิศทางราคาน้ำตาลที่คาดว่าจะผันผวนตามภาวะอุปทานและทิศทางราคาในตลาดโลก ส่งผลกระทบต่อต้นทุนในการบริหารจัดการสต็อก

- **โรงงานผลิตน้ำตาล**: รายได้มีแนวโน้มทยอยปรับดีขึ้น ตามการขยายตัวของความต้องการบริโภคในประเทศ แรงหนุนจาก (1) กำลังซื้อในประเทศที่จะทยอยฟื้นตัวตามทิศทางเศรษฐกิจ (2) การฟื้นตัวของภาคการท่องเที่ยวที่จะหนุนความต้องการในอุตสาหกรรมต่อเนื่อง โดยเฉพาะอุตสาหกรรมอาหาร เครื่องดื่ม และร้านอาหาร (3) การจำหน่ายผลิตภัณฑ์ผลพลอยได้ โดยเฉพาะกากน้ำตาลที่คาดว่าจะได้อานิสงส์จากความต้องการใช้เอทานอลในภาคขนส่งรองรับกิจกรรมทางเศรษฐกิจและการลงทุนที่จะทยอยฟื้นตัว และมาตรการภาครัฐที่สนับสนุนการนำเอทานอลไปใช้เป็นส่วนผสมในน้ำมันแก๊ซโซฮอล์ ทั้งนี้ การมีห่วงโซ่อุปทานที่เข้มแข็ง มีการพัฒนาผลิตภัณฑ์หลากหลาย และมีการลงทุนในอุตสาหกรรมต่อเนื่องที่มีมูลค่าเพิ่มสูง (จากการใช้ผลพลอยได้และวัสดุเหลือใช้มาเป็นวัตถุดิบ) จะช่วยให้โรงงานน้ำตาลยังสามารถทำกำไรได้ อย่างไรก็ตาม แนวโน้มการปรับเพิ่มขึ้นของต้นทุนจากการแย่งซื้ออ้อยจากชาวไร่ในราคาที่สูงกว่าราคาอ้อยขั้นต้นอาจกดดันให้โรงงานน้ำตาลบางแห่งประสบภาวะขาดทุนและขาดสภาพคล่องได้ โดยเฉพาะในช่วงปี 2570-2571

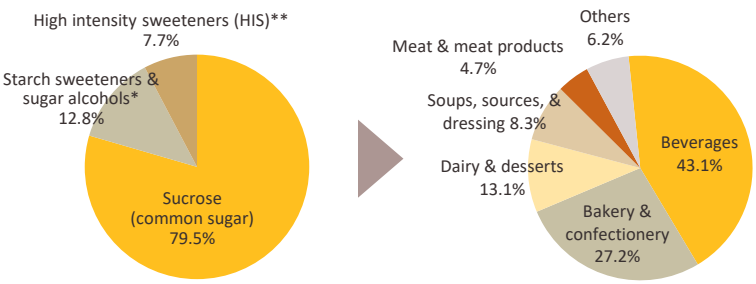
ข้อมูลพื้นฐาน

"น้ำตาล" เป็นสารให้ความหวานจากพืช[1/] ที่มีความต้องการบริโภคสูงทั่วโลกทั้งเพื่อบริโภคโดยตรงและเป็นสารปรุงแต่งรสในผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ อาทิ อาหาร เครื่องดื่ม ผลิตภัณฑ์จากนม (เช่น นม เนย โยเกิร์ต) ขนมหวาน และเบเกอรี่ ในปี 2567 ปริมาณการบริโภคน้ำตาล[2/] ทั่วโลกมีสัดส่วน 79.5% ของปริมาณการบริโภคผลิตภัณฑ์ให้ความหวานทุกประเภท ที่เหลือเป็นสารให้ความหวานอื่นๆ ทดแทนน้ำตาล (Non-nutritive Sweeteners) อาทิ สารให้ความหวานจากธรรมชาติ (เช่น น้ำผึ้ง หญ้าหวาน และหล่อฮังก้วย) สารให้ความหวานสังเคราะห์ (เช่น สาร Aspartame, Cyclamate และ Neotame) และเส้นใยอาหาร (เช่น Maltodextrin, Fructo-oligosaccharides และ Inulin) (ภาพที่ 1)

ผลิตภัณฑ์ที่ได้จากกระบวนการผลิตน้ำตาล แบ่งเป็น

- **น้ำตาลทรายดิบ** (Raw sugar): มีสีน้ำตาลอ่อนถึงเข้ม มีความชื้นปานกลาง มีกากน้ำตาลมาก เกล็ดน้ำตาลจับตัวกันแน่น มีสิ่งสกปรกเจือปน และมีความบริสุทธิ์ต่ำ ใช้เป็นวัตถุดิบตั้งต้นในการผลิตน้ำตาลทรายขาว น้ำตาลทรายขาวบริสุทธิ์ และผลิตภัณฑ์อื่นๆ อาทิ เอทานอล แอลกอฮอล์ และพลาสติกชีวภาพ โดยน้ำตาลทรายดิบต้องผ่านกระบวนการทำให้บริสุทธิ์ก่อนจึงสามารถบริโภคได้
- **น้ำตาลทรายขาว** (White sugar): ได้จากการสกัดเอาสิ่งเจือปนออกจากน้ำตาลทรายดิบ อยู่ในรูปผลึก มีสีขาวถึงเหลืองอ่อน มีกากน้ำตาลและความชื้นน้อย เกล็ดน้ำตาลจับตัวไม่แน่น มีความร่วนกว่าน้ำตาลทรายดิบ นิยมใช้บริโภคในครัวเรือน และเป็นวัตถุดิบสำหรับอุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่ม
- **น้ำตาลทรายขาวบริสุทธิ์** (Refined sugar): ผ่านกระบวนการผลิตคล้ายน้ำตาลทรายขาว แต่มีความบริสุทธิ์มากกว่า มีลักษณะเป็นเม็ดหรือเกล็ดสีขาวใส มีความสะอาดมาก ไม่มีกากน้ำตาล มีความชื้นน้อยมากหรือไม่มีเลย นิยมใช้ในครัวเรือนและอุตสาหกรรมที่ใช้น้ำตาลที่มีความบริสุทธิ์มาก อาทิ น้ำอัดลม เครื่องดื่มบำรุงกำลัง และยา
- **ผลิตภัณฑ์ผลพลอยได้** (Byproduct): นำไปแปรรูปหรือสร้างมูลค่าเพิ่มเพื่อจำหน่ายต่อ อาทิ กากน้ำตาล (Molasses)[3/] กากอ้อย (Bagasse)[4/] กากหม้อกรอง (Filter cake)[5/] กากส่า (Vinasse)[6/] และไอน้ำ (Steam)[7/]

Figure 1: Global Market for Sugar and Sweeteners (2024)

Note : * Includes dextrose, high fructose corn syrup (HFCS), maltodextrin, sorbitol, xylitol, and other starch sweeteners and sugar alcohols
** Includes sucralose, aspartame, saccharine, neotame, stevia, cyclamate, acesulfame potassium, and other high intensity sweeteners
Source: Grand View Research, Mordor Intelligence, Precedence Research, EMIS, Krungsri Research

1/ น้ำตาลพบได้ทั่วไปในเนื้อเยื่อของพืช โดยเฉพาะอ้อยและหัวบีทซึ่งมีปริมาณน้ำตาลเข้มข้นเพียงพอที่จะผลิตเป็นน้ำตาลในเชิงพาณิชย์

2/ พิจารณาเฉพาะน้ำตาลทราย (Sugar)

3/ ได้จากกระบวนการเคี่ยวน้ำตาล เป็นของเหลวเหนียวข้นสีน้ำตาลเข้ม ใช้เป็นวัตถุดิบในการผลิตเอทานอล (ผสมแก๊สโซฮอล์) หรืออุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่ม อาทิ แอลกอฮอล์ ยีสต์ ผงชูรส อาหารสัตว์ น้ำส้มสายชู และซอสปรุงรส

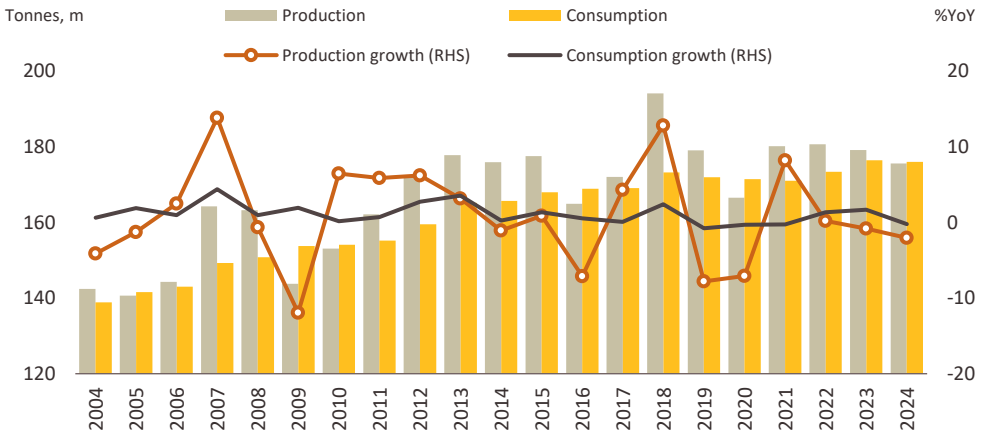
4/ ได้จากกระบวนการหีบอ้อย เป็นเชื้อเพลิงหลักในการผลิตไฟฟ้าชีวมวล บรรจุภัณฑ์ เครื่องใช้จากชานอ้อย กระดาษไม้อัด (Fiber board) ผลิตภัณฑ์ปาร์ติเคิลบอร์ด (Particle board) ไม้เคลือบเมลามีน ไม้เอ็มดีเอฟ (MDF board) ไม้ชิงโครนัส ไม้แดดเกอร์ไฮกรอส และเซลลูโลสบริสุทธิ์

5/ ได้จากการกรองน้ำอ้อย โดยกากหม้อกรองมีสารอาหาร และแร่ธาตุต่างๆ ที่นิยมใช้ทำปุ๋ย อาหารสัตว์ และก๊าซชีวภาพ

6/ นิยมใช้ในการผลิตปุ๋ยชีวภาพ และอาหารสัตว์

7/ ถูกใช้ในการขับเคลื่อนเครื่องจักร และผลิตไฟฟ้าสำหรับใช้ในโรงงาน

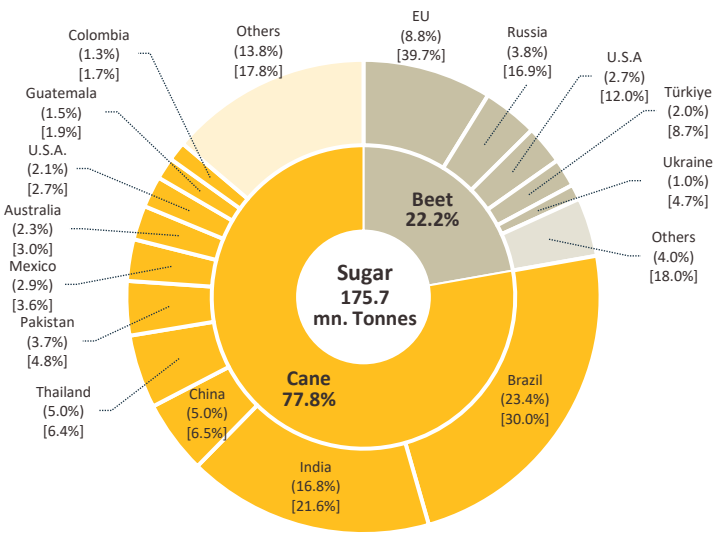
Figure 2: Global Sugar Production and Consumption

Source: U.S. Department of Agriculture (USDA), Krungsri Research

ช่วงสองทศวรรษที่ผ่านมา (2547-2567) ปริมาณการผลิตและบริโภคน้ำตาลทั่วโลกมีทิศทางเพิ่มขึ้น (ภาพที่ 2) ทั้งจากการบริโภคน้ำตาลต่อหัวของประชากรโลกที่เพิ่มขึ้นเป็น 24.9 กิโลกรัมต่อคนในปี 2567 จาก 21.2 กิโลกรัมต่อคนในปี 2547[8/] และความต้องการใช้น้ำตาลจากอุตสาหกรรมต่อเนื่องที่ขยายตัว (อาทิ อาหารและเครื่องดื่ม และเอทานอล) **โดยปี 2567 ผลผลิตน้ำตาลทั่วโลกอยู่ที่ 175.7 ล้านตัน (ในรูปน้ำตาลทรายดิบ) ผู้ผลิตรายใหญ่ที่สุดของโลก ได้แก่ บราซิล (23.4% ของปริมาณการผลิตน้ำตาลทั้งหมดทั่วโลก) อินเดีย (16.8%) สหภาพยุโรป (8.9%) จีน (5.7%) ไทย (5.0%) และสหรัฐฯ (4.8%) จำแนกเป็น (1) น้ำตาลจากอ้อย (สัดส่วน 77.8% ของผลผลิตน้ำตาลทั้งหมด)** แหล่งผลิตหลักมาจากประเทศแถบเส้นศูนย์สูตร และประเทศในเอเชียแปซิฟิก อาทิ บราซิล (สัดส่วน 30.0% ของผลผลิตน้ำตาลจากอ้อยทั่วโลก) อินเดีย (21.6%) จีน (6.5%) ไทย (6.4%) และปากีสถาน (4.8%) และ **(2) น้ำตาลจากหัวบีท** (Sugar Beet) **(สัดส่วน 22.2%)** มีแหล่งผลิตหลักจากสหภาพยุโรป (สัดส่วน 39.7% ของผลผลิตน้ำตาลจากหัวบีททั่วโลก) รองลงมา ได้แก่ รัสเซีย (16.9%) สหรัฐฯ (12.0%) ตุรเคีย (8.7%) และยูเครน (4.7%) (ภาพที่ 3)

Figure 3: Global Sugar Production, 2023/24

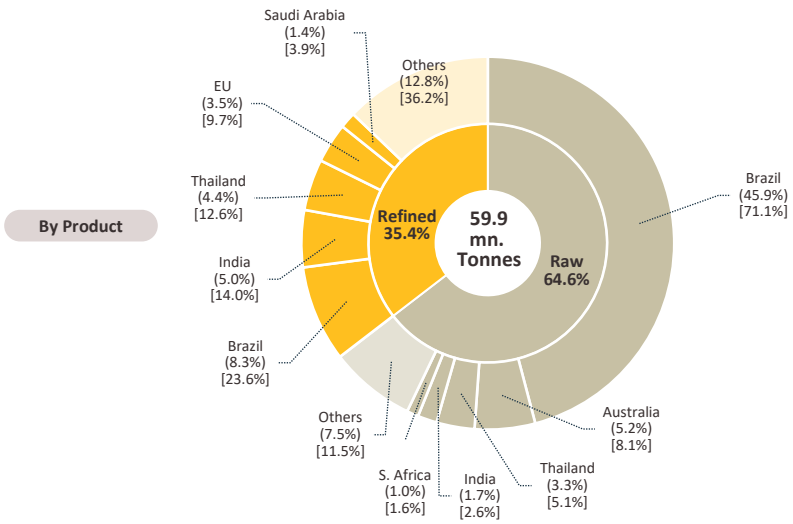

Note : (...) refers to % share of total sugar production.
[...] refers to % share by type of sugar production (can or beet sugar)
Source: USDA, Krungsri Research

8/ ที่มา : OECD-FAO Agricultural Outlook 2016-2025

ในปี 2567 **ปริมาณการค้าน้ำตาลในตลาดโลกมีจำนวน** 59.9 **ล้านตัน คิดเป็นสัดส่วน** 34.1% **ของผลผลิตน้ำตาลทั่วโลก** โดยผู้ส่งออกรายใหญ่ ได้แก่ บราซิล มีส่วนแบ่งตลาด 54.2% ของปริมาณการส่งออกน้ำตาลทั่วโลก รองลงมา คือ ไทย (7.7%) และอินเดีย (6.7%) (ภาพที่ 4) แบ่งออกเป็น **(1) น้ำตาลทรายดิบ มีสัดส่วน** 64.6% **ของปริมาณส่งออกน้ำตาลโลก** โดยบราซิลเป็นผู้ส่งออกอันดับ 1 ของโลก (สัดส่วน 71.1% ของปริมาณส่งออกน้ำตาลทรายดิบทั่วโลก) รองลงมา คือ ออสเตรเลีย (8.1%) ไทย (5.1%) และอินเดีย (2.6%) และ **(2) น้ำตาลทรายขาวบริสุทธิ์ (สัดส่วน** 35.4%) บราซิลเป็นผู้ส่งออกอันดับ 1 ของโลก (สัดส่วน 23.6% ของปริมาณส่งออกน้ำตาลทรายขาวบริสุทธิ์ในตลาดโลก) รองลงมา คือ อินเดีย (14.0%) ไทย (12.6%) และสหภาพยุโรป (9.7%) (ภาพที่ 4)

Figure 4: Global Sugar Exporters (2024)

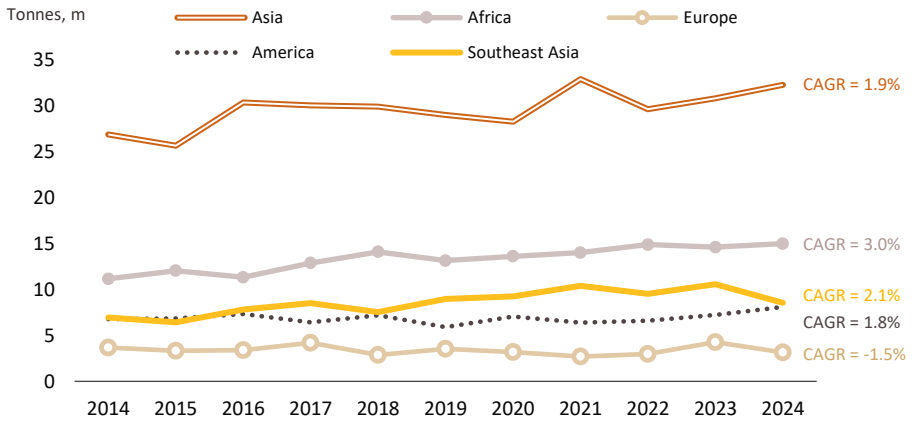

Note : (…) refers to % share of total sugar exports.
[…] refers to % share by type of sugar export (raw sugar or refined sugar)
Source: USDA , Krungsri Research

ด้านผู้นำเข้าน้ำตาลรายใหญ่ของโลกอยู่ในทวีปเอเชีย โดยเฉพาะจีน ด้วยสัดส่วน 8.3% ของปริมาณนำเข้าน้ำตาลทั่วโลก (ภาพที่ 5-6) ใกล้เคียงกับ อินโดนีเซีย (8.3%) รองลงมาคือ อินเดีย (5.9%) สหรัฐฯ (5.8%) และสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ (3.5%) หากจำแนกตามประเภทสินค้า พบว่า อินโดนีเซียมีสัดส่วนนำเข้าน้ำตาลทรายดิบสูงสุดที่ 11.0% ของปริมาณนำเข้าน้ำตาลทรายดิบทั่วโลก รองลงมา คือ จีน (10.7%) อินเดีย (7.8%) ซาอุดิอาระเบีย (4.5%) และอัลจีเรีย (4.5%) ขณะที่ สหภาพยุโรปนำเข้าน้ำตาลทรายขาวบริสุทธิ์สูงสุด 6.9% ของปริมาณนำเข้าน้ำตาลทรายขาวบริสุทธิ์ในตลาดโลก รองลงมา คือ สหรัฐฯ (5.0%) ซูดาน (4.7%) เยเมน (3.4%) และโซมาเลีย (3.3%)

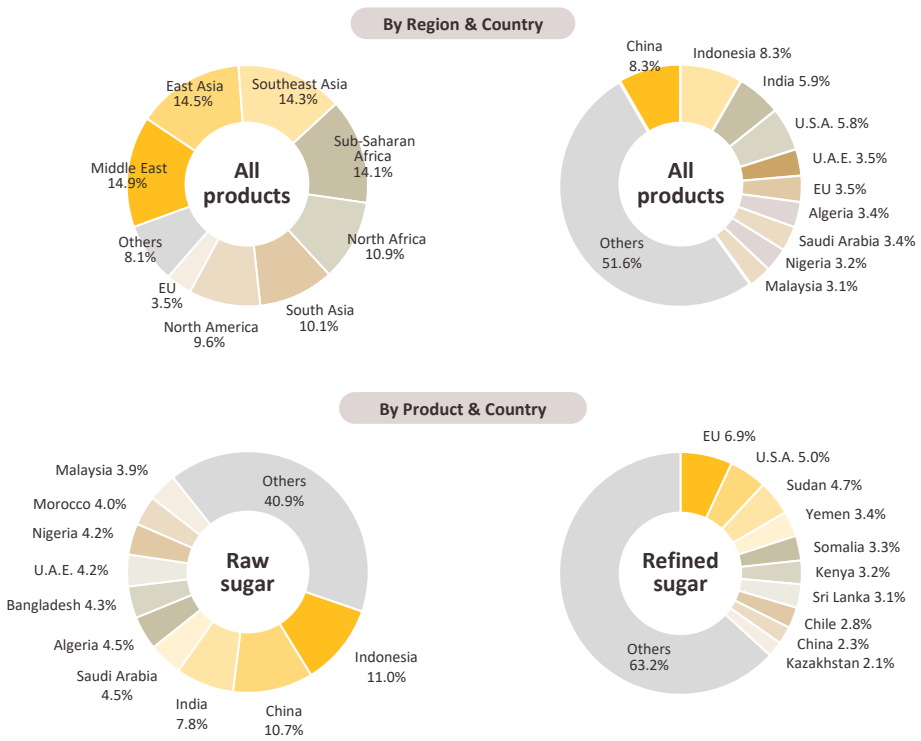
Figure 5: Global Sugar Importers, by Region

Global Imports CAGR 2014-2024 = 1.5%

Source: USDA and compiled by Krungsri Research

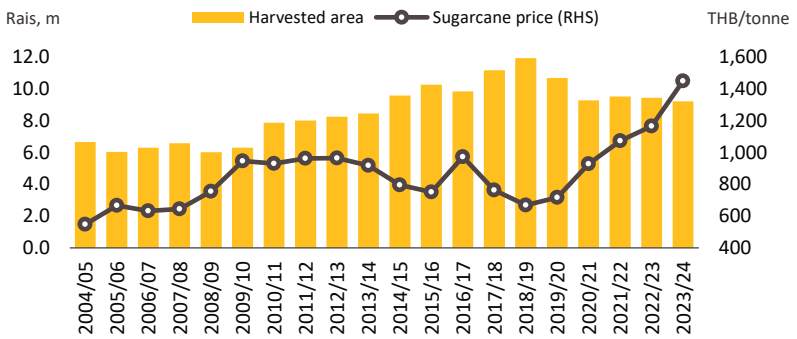
Figure 6: World Sugar Importers, 2024

Source: USDA, Krungsri Research

ในระยะแรกช่วงปี 2553-2562 **ประเทศไทยมีการขยายพื้นที่เก็บเกี่ยวอ้อยเพิ่มขึ้นโดยเฉลี่ย** 7.4% **ต่อปี** (CAGR) ตามทิศทางความต้องการบริโภคน้ำตาลที่เติบโตต่อเนื่องทั้งตลาดในประเทศและส่งออก โดยมาจากทั้งผู้บริโภคโดยตรง (End-consumer) และอุตสาหกรรมต่อเนื่อง (End-user industries) อาทิ อุตสาหกรรมอาหาร เครื่องดื่ม และผลิตภัณฑ์นม **อย่างไรก็ตาม ในช่วง** 5 **ปีที่ผ่านมา อัตราการขยายพื้นที่เก็บเกี่ยวอ้อยลดลงเป็นลำดับโดยหดตัวในอัตราเฉลี่ย** -5.1% **ต่อปี** (CAGR) จาก 12.0 ล้านไร่ในปี 2562 อยู่ที่ 9.2 ล้านไร่ในปี 2567 (ภาพที่ 7) ส่วนหนึ่งเป็นผลจากภาวะภูมิอากาศที่มีความแปรปรวนสูง โดยเฉพาะปัญหาภัยแล้งที่ทวีความรุนแรงมากขึ้น ประกอบกับต้นทุนและราคาของน้ำตาลที่มีความผันผวนและคาดการณ์ได้ยาก ส่งผลให้ชาวไร่หันไปปลูกพืชเศรษฐกิจอื่นที่ทนแล้งได้มากกว่า โดยเฉพาะมันสำปะหลัง

Figure 7: Thai Sugarcane Production

Source: Office of Agricultural Economics (OAE)

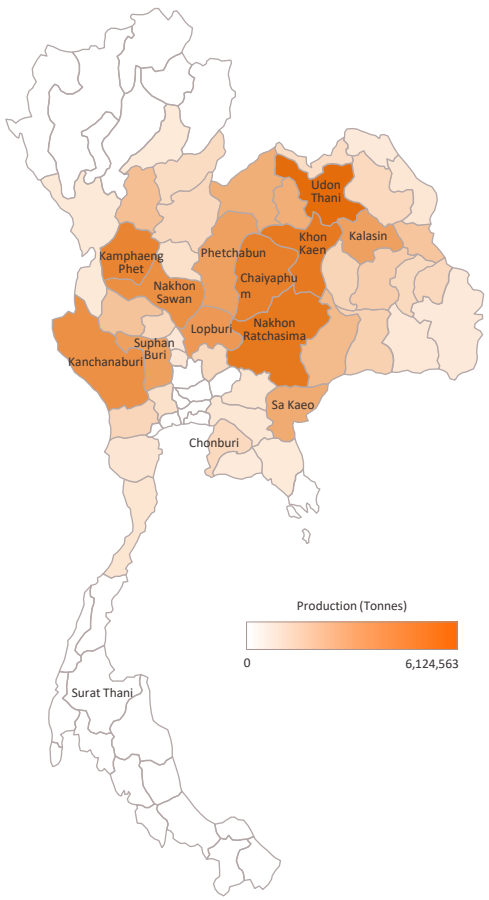
Figure 8: Thailand Sugarcane Production and Sugar Factory, 2024

10 Major Provinces with the Greatest Sugarcane Production and Highest Number of Sugar Factories

Province	Sugarcane Production (tonnes)	No. of Sugar Factories
1. Udon Thani	6,124,563	3
2. Nakhon Ratchasima	5,536,757	4
3. Khon Kaen	5,469,317	2
4. Chaiyaphum	5,179,374	3
5. Kamphaeng Phet	4,948,365	3
6. Nakhonsawan	4,443,180	2
7. Kanchanaburi	4,391,262	8
8. Lopburi	3,923,800	2
9. Suphan Buri	3,618,401	3
10. Phetchabun	3,587,929	2

Source: Sugarzone, OCSB, Krungsri Research

Sugarcane Production Distribution by Major Province

ทั้งนี้ พื้นที่เก็บเกี่ยวอ้อยส่วนใหญ่อยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (50.4% ของพื้นที่เก็บเกี่ยวอ้อยทั้งหมด) รองลงมาเป็นภาคเหนือตอนล่าง (24.5%) ภาคตะวันตก (11.8%) ภาคกลาง (8.0%) และภาคตะวันออก (5.3%) โดยจังหวัดที่มีพื้นที่เก็บเกี่ยวอ้อยมากที่สุด ได้แก่ อุดรธานี (สัดส่วน 7.3% ของพื้นที่เก็บเกี่ยวอ้อยทั่วประเทศ) นครราชสีมา (6.6%) ขอนแก่น (6.5%) กำแพงเพชร (6.4%) นครสวรรค์ (6.0%) ชัยภูมิ (5.9%) และกาญจนบุรี (5.4%) (ภาพที่ 8)

ด้านผู้ประกอบการโรงงานน้ำตาลในประเทศไทยมีจำนวนทั้งสิ้น 58 แห่ง (ตารางที่ 1) ส่วนใหญ่อยู่ในพื้นที่ใกล้แหล่งเพาะปลูกเนื่องจาก (1) ความสะดวกในการจัดหาวัตถุดิบให้ตรงตามแผนการผลิต (2) การประหยัดต้นทุนขนส่ง และ (3) ความสะดวกในการติดต่อ ส่งเสริม หรือให้ความช่วยเหลือแก่เกษตรกร นอกจากนี้ การตั้งโรงงานมักเลือกอยู่ใกล้สิ่งอำนวยความสะดวกด้านโลจิสติกส์(อาทิ หัวเมืองใหญ่ ท่าเรือ และศูนย์กลางการค้า) โดยกาญจนบุรีมีจำนวนโรงงานน้ำตาลมากที่สุด 8 โรงงาน รองลงมาเป็นนครราชสีมา (4 โรงงาน) และอุดรธานี กำแพงเพชร สุพรรณบุรี ชัยภูมิ สระแก้ว (จังหวัดละ 3 โรงงาน)

Table 1: Thai Sugar Millers, 2024

Thai Sugar Mills	Total Mills	Sugarcane Pressed (Million Tonnes) 2023/2024
Mitr Phol Group	8	17.84
Thai Roong Ruang Group (TRR)	10	12.87
Korach Group (KI)	2	6.87
Tamaka Group (KSL)	5	5.43
Thai Ekalak Group (KTIS)	3	5.03
Khonburi Group	2	3.56
Eastern Sugar & Cane Group (ES)	2	3.42
Cristalla Group	3	3.36
Wang Kanai Group	4	3.18
Thai Kanchanaburi Group (TSM)	2	2.86
Rayong Group	2	1.71
Rajburi Group	2	1.10
Independent Mills*	13	14.94
Total	**58**	**82.17**

Note : *Includes Kaset Phol Sugar, Saharuang, E - Saan Sugar Industry, Burirum Sugar, Erawan Sugar, Kam Pang Petch Sugar, Rerm Udom Sugar Factory, Prachuap Sugar Industry, Pranburi Sugar Industry, Nakhonphet Sugar, Banpong Sugar, Mitrakaset Sugar, and Mitr Kasetr Industry

Source: Office of The Cane and Sugar Board (OCSB), Krungsri Research

ในปี 2567 ไทยส่งออกน้ำตาลคิดเป็นสัดส่วน 56% ของปริมาณจำหน่ายน้ำตาลทั้งหมดของไทย โดยตลาดส่งออกสำคัญของไทย ได้แก่ อินโดนีเซีย (สัดส่วน 22.6% ของปริมาณส่งออกผลิตภัณฑ์น้ำตาลทั้งหมด) กัมพูชา (18.2%) เกาหลีใต้ (11.2%) ลาว (8.4%) และฟิลิปปินส์ (7.5%) หากพิจารณาแยกรายผลิตภัณฑ์ สรุปได้ดังนี้

- **น้ำตาลทรายดิบ**: ปริมาณส่งออก 1.9 ล้านตัน คิดเป็นสัดส่วน 42.2% ของปริมาณส่งออกผลิตภัณฑ์น้ำตาลทั้งหมด โดยตลาดส่งออกหลัก ได้แก่ อินโดนีเซีย (สัดส่วน 49.6% ของปริมาณส่งออกน้ำตาลทรายดิบทั้งหมด) เกาหลีใต้ (20.4%) และเวียดนาม (9.7%)
- **น้ำตาลทรายขาว**: ปริมาณส่งออก 2.3 ล้านตัน (สัดส่วน 52.4%) ตลาดหลัก ได้แก่ กัมพูชา (34.6% ของปริมาณส่งออกน้ำตาลทรายขาวทั้งหมด) ลาว (14.2%) และฟิลิปปินส์ (8.4%)
- **กากน้ำตาล**: ปริมาณส่งออก 0.2 ล้านตัน (สัดส่วน 5.4%) ตลาดส่งออกหลัก ได้แก่ ฟิลิปปินส์ (56.4% ของปริมาณส่งออกกากน้ำตาลทั้งหมด) ญี่ปุ่น (37.2%) และเกาหลีใต้ (5.0%)

ด้านความต้องการบริโภคน้ำตาลในประเทศ (สัดส่วน 44% ของปริมาณจำหน่ายน้ำตาลทั้งหมดของไทย[9/]) แบ่งเป็นความต้องการของผู้บริโภคโดยตรง 59.8% ที่เหลืออีก 40.2% เป็นความต้องการใช้ในอุตสาหกรรมต่อเนื่อง (ทางอ้อม) อาทิ เครื่องดื่ม (สัดส่วน 39.5% ของปริมาณการใช้น้ำตาลทรายในอุตสาหกรรมต่อเนื่องทั้งหมด) รองลงมาเป็นอาหาร (29.0%) ผลิตภัณฑ์นม (18.4%) และอื่นๆ (13.1%)

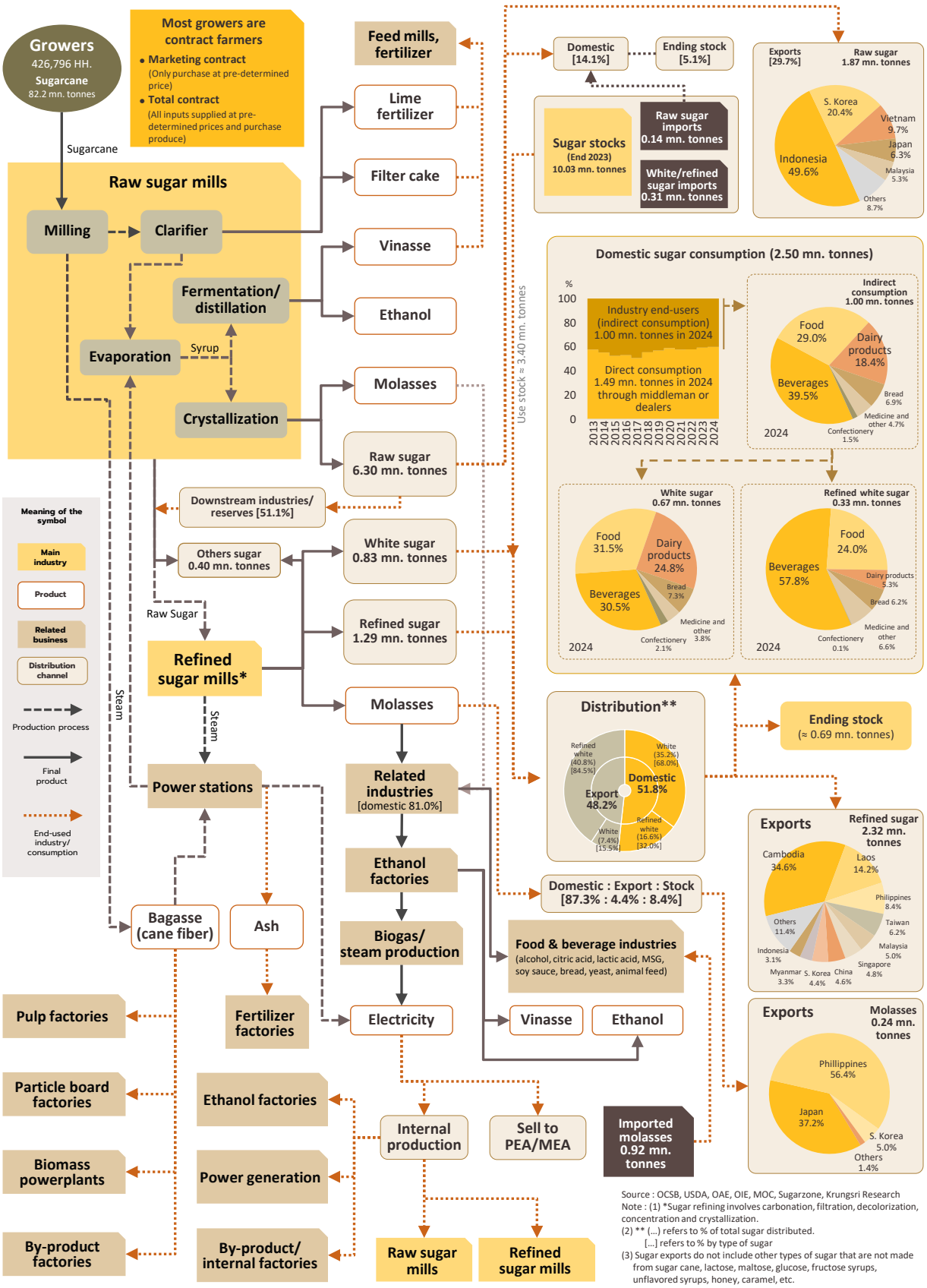
เมื่อพิจารณาด้านรายได้ นอกจากรายได้หลักที่มาจากการจำหน่ายน้ำตาล ผู้ประกอบการยังมีรายได้จากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ผลพลอยได้จากกระบวนการผลิตน้ำตาล อาทิ กากน้ำตาล ที่ใช้ผลิตเอทานอลซึ่งมีทิศทางเติบโตต่อเนื่องตามนโยบายส่งเสริมการใช้น้ำมันแก๊สโซฮอล์จากภาครัฐ[10/] อีกทั้งผู้ประกอบการบางรายยังลงทุนในอุตสาหกรรมต่อเนื่องโดยใช้ผลพลอยได้มาเป็นวัตถุดิบ อาทิ พลังงานไฟฟ้าชีวมวล[11/] เยื่อกระดาษ ปาร์ติเคิลบอร์ด และปุ๋ย (Box 1)

9/ ไม่รวมการนำเข้าน้ำตาลทรายดิบที่นำไปผลิตเป็นน้ำตาลทรายขาว และสต็อกน้ำตาลทรายดิบในประเทศ

10/ ในปี 2567 การผลิตเอทานอลจากน้ำอ้อยและกากน้ำตาล มีกำลังการผลิตติดตั้ง 3.63 ล้านลิตรต่อวัน (ไม่รวมโรงงานที่ใช้วัตถุดิบได้ทั้งมันเส้นและกากน้ำตาลอีก 1.07 ล้านลิตรต่อวัน) มีความต้องการกากน้ำตาล 3.0 ล้านตัน (-8.5%) และน้ำอ้อย 0.9 ล้านตัน (-10.7%)

11/ การผลิตพลังงานไฟฟ้าจากชานอ้อย ส่วนใหญ่ใช้ภายในโรงงานน้ำตาลและจำหน่ายในพื้นที่ใกล้เคียง

Box 1: Thai Sugar Supply Chain (Figures for 2024 and 2023/24 Growing Season)

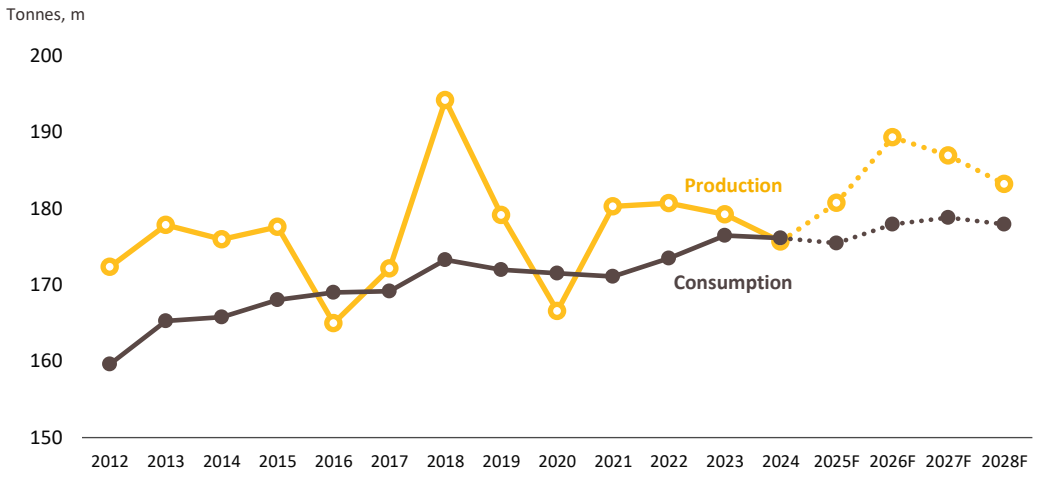
Source : OCSB, USDA, OAE, OIE, MOC, Sugarzone, Krungsri Research
Note : (1) *Sugar refining involves carbonation, filtration, decolorization, concentration and crystallization.
(2) ** (...) refers to % of total sugar distributed.
[...] refers to % by type of sugar
(3) Sugar exports do not include other types of sugar that are not made from sugar cane, lactose, maltose, glucose, fructose syrups, unflavored syrups, honey, caramel, etc.

สถานการณ์ที่ผ่านมา

ภาวะอุตสาหกรรมน้ำตาลในตลาดโลก

- **ในปี 2567 อุปทานน้ำตาลโลกมีจำนวนทั้งสิ้น 175.7 ล้านตัน หดตัว -2.0%** (ภาพที่ 9) จากปรากฏการณ์เอลนีโญ (El Niño) ส่งผลให้ผลผลิตน้ำตาลจากอ้อยของผู้ผลิตแถบเอเชียลดลงกว่า -4.9% โดยเฉพาะอินเดีย (-20.3%) และไทย (-20.4%) แม้ว่าจะมีแรงหนุนจาก (1) บราซิลซึ่งเป็นผู้ผลิตและส่งออกรายใหญ่ที่สุดของโลกเร่งผลิตน้ำตาลจากอ้อยเพิ่มขึ้น (+7.8%) จากผลตอบแทนที่จูงใจมากกว่าการผลิตเอทานอล ประกอบกับสภาพอากาศที่ยังคงเอื้ออำนวย และ (2) ผลผลิตน้ำตาลจากหัวบีทขยายตัว (+9.8%) จากผู้ผลิตสำคัญบางราย อาทิ สหภาพยุโรป (+13.6%) รัสเซีย (+8.2%) ตุรเคีย (+17.2%) ยูเครน (+36.8%) ที่ได้อานิสงส์จากการขยายพื้นที่เพาะปลูกในสภาพอากาศที่ยังเอื้ออำนวย เนื่องจากผลกระทบด้านภูมิอากาศในแถบบราซิล (ทวีปอเมริกาใต้) และยุโรปจะกลับด้านกับฝั่งเอเชีย **สำหรับปี 2568 อุปทานน้ำตาลโลกคาดว่าจะอยู่ที่ 180.8 ล้านตัน ขยายตัว 2.9%** โดยแรงหนุนสำคัญมาจากสภาพอากาศในแหล่งเพาะปลูกส่วนใหญ่ โดยเฉพาะแถบเอเชียที่กลับมาเอื้ออำนวย โดยผลผลิตน้ำตาลจากอ้อยคาดว่าจะเพิ่มขึ้น 2.1% จากการขยายการผลิตในบราซิล ไทย จีน และเม็กซิโก เช่นเดียวกับผลผลิตน้ำตาลจากหัวบีทที่คาดว่าจะเพิ่มขึ้น 5.8% โดยส่วนใหญ่มาจากสหภาพยุโรป อียิปต์ จีน และสหรัฐฯ
- **ความต้องการบริโภคน้ำตาลทั่วโลกอยู่ที่ 176.1 ล้านตัน ลดลง -0.2% ในปี 2567** (ภาพที่ 9) จากผลกระทบของ (1) ปัจจัยด้านอุปสงค์จากกำลังซื้อและความต้องการในภาคอุตสาหกรรมที่ลดลงตามภาวะเศรษฐกิจที่ชะลอตัวลง ท่ามกลางภาวะค่าครองชีพที่สูง แม้แต่ประเทศผู้ผลิตอย่างบราซิล (-7.4%) และสหภาพยุโรป (-0.6%) ทำให้เกิดอุปทานส่วนเกินในประเทศ (2) กระแสความใส่ใจด้านสุขภาพของผู้บริโภคและนโยบายต่างๆของภาครัฐในการรณรงค์ด้านสุขภาพ[12/] ที่ส่งผลให้ผู้บริโภคตัดสินใจบริโภคน้ำตาลในปริมาณที่น้อยลง และ (3) ปัจจัยด้านอุปทานจากข้อจำกัดของปริมาณวัตถุดิบอ้อยในบางประเทศที่ได้รับผลกระทบจากความผันผวนสภาพอากาศ ปัจจัยเหล่านี้ทำให้ปริมาณการบริโภคน้ำตาลในหลายประเทศลดลง อาทิ บราซิล (-7.4%) อินโดนีเซีย (-3.9%) เม็กซิโก (-4.3%) สหรัฐฯ (-1.1%) สหภาพยุโรป (-0.6%) **โดยในปี 2568 ความต้องการน้ำตาลของโลกคาดว่าจะอยู่ที่ 175.4 ล้านตัน หดตัวต่อเนื่องเล็กน้อยที่ -0.4%** แรงกดดันหลักมาจากการชะลอตัวของเศรษฐกิจในประเทศผู้บริโภคหลัก เช่น อินเดีย ไทย สหรัฐอเมริกา และรัสเซีย ทำให้ความต้องการน้ำตาลทั้งจากการบริโภคโดยตรงและการใช้ในอุตสาหกรรมต่อเนื่องลดลง

Figure 9: Global Sugar Production and Consumption

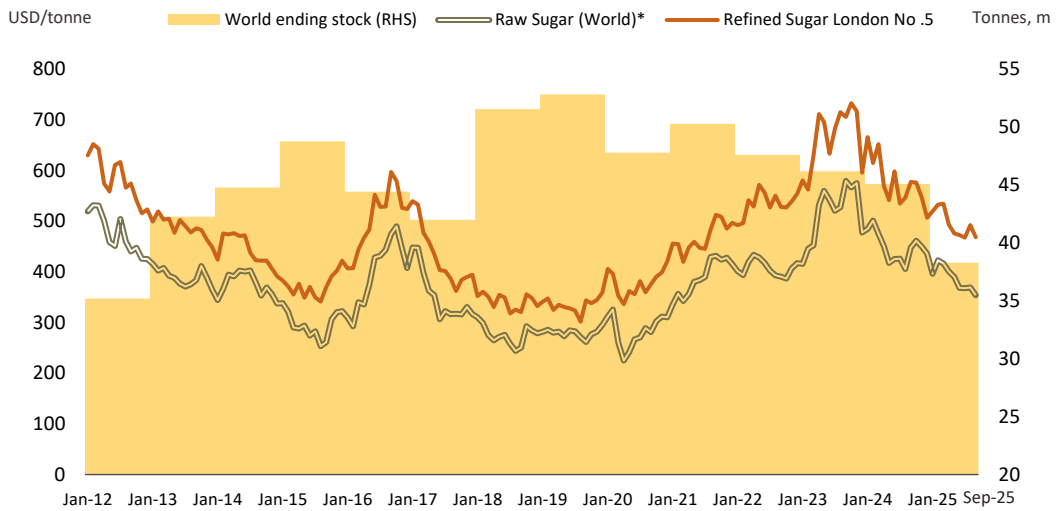
Source : USDA, Krungsri Research

12/ อาทิ ภาษีเครื่องดื่มที่มีความหวาน ระบบฉลากโภชนาการ (Nutri-Score / Nutri-Grade) การจำกัดการตลาดและโฆษณาอาหารหรือเครื่องดื่มที่มีน้ำตาลสูง การปรับสูตรผลิตภัณฑ์อาหารหรือเครื่องดื่มให้มีส่วนผสมน้ำตาลตามที่มาตรฐานกำหนด มาตรการและกฎระเบียบเหล่านี้ ส่งผลให้ความต้องการบริโภคน้ำตาลทางตรงและทางอ้อมอย่างอุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่มปรับลดลง

- **ปี 2567 ปริมาณส่งออกน้ำตาลทั่วโลกอยู่ที่ 59.9 ล้านตัน หดตัว -3.3%** ตามปริมาณส่งออกน้ำตาล (ไม่รวมกากน้ำตาล) ที่ลดลงจากแหล่งผลิตในแถบเอเชีย ได้แก่ อินเดีย (-52.2%) และไทย (-32.5%) ที่เผชิญภาวะภัยแล้งจนนำไปสู่การขาดแคลนวัตถุดิบในการผลิตน้ำตาลเพื่อส่งออก **โดยอุปทานของโลกที่มีปริมาณจำกัดส่งผลให้สต็อกน้ำตาลโลกปี 2567 ลดลง -2.4% เหลืออยู่ที่ 45.1 ล้านตัน** (ภาพที่ 10) อย่างไรก็ตาม มุมมองของตลาดที่มีความอ่อนไหวต่อทิศทางการชะลอตัวของอุปสงค์ในตลาดโลกตามภาวะซบเซาของกิจกรรมทางเศรษฐกิจ จนอาจไม่สามารถดูดซับอุปทานของโลกโดยเฉพาะจากบราซิลที่ไม่ได้รับผลกระทบจากภัยแล้งและยังมีผลผลิตส่วนเกินออกมามาก กดดันทิศทางราคาน้ำตาลของโลกโดยรวมให้ปรับลดลง โดย**ราคาน้ำตาลทรายดิบนิวยอร์กเบอร์ 11 และราคาน้ำตาลทรายขาวลอนดอนเบอร์ 5 เฉลี่ยทั้งปี 2567 อยู่ที่ 448.6 ดอลลาร์สหรัฐ/ตัน ลดลง -13.1% และ 577.8 ดอลลาร์สหรัฐ/ตัน ลดลง -13.0% ตามลำดับ**

ปี 2568 คาดว่าปริมาณส่งออกน้ำตาลทั่วโลกจะมีจำนวน 68.0 ล้านตัน ขยายตัว 13.4% เนื่องจากปริมาณผลผลิตน้ำตาลจากผู้ผลิตรายใหญ่ โดยเฉพาะบราซิลและไทยมีแนวโน้มเข้าสู่ตลาดเพิ่มขึ้น ตามทิศทางผลผลิตอ้อยที่ได้ปัจจัยหนุนจากภูมิอากาศที่เอื้ออำนวย นอกจากนี้ การส่งออกที่ขยายตัวส่วนหนึ่งยังเป็นผลจากอุปสงค์นำเข้าเพื่อความมั่นคงด้านอาหารและการกักตุนภายใต้สถานการณ์ความตึงเครียดของสงครามการค้าและความขัดแย้งด้านภูมิรัฐศาสตร์ **สต็อกน้ำตาลโลกจึงมีทิศทางปรับลดลงและคาดว่าจะหดตัวราว -15.1% เหลืออยู่ที่ 38.3 ล้านตัน** (ภาพที่ 10) อย่างไรก็ตาม ภาวะอุปสงค์ของโลกที่มีทิศทางอ่อนแอตามภาวะเศรษฐกิจโลก ขณะที่ผลผลิตน้ำตาลมีแนวโน้มเข้าสู่ตลาดเพิ่มขึ้น เป็นปัจจัยที่ยังคงกดดันด้านราคาน้ำตาลในตลาดโลกให้มีทิศทางปรับตัวลง **โดยในช่วง 9 เดือนแรกของปี 2568 ราคาน้ำตาลทรายดิบนิวยอร์กเบอร์ 11 และราคาน้ำตาลทรายขาวลอนดอนเบอร์ 5 เฉลี่ยอยู่ที่ 387.4 ดอลลาร์สหรัฐ/ตัน ลดลง -13.6% และ 495.3 ดอลลาร์สหรัฐ/ตัน ลดลง -15.9% ตามลำดับ และทั้งปี 2568 คาดว่าจะเฉลี่ยที่ 387-396 ดอลลาร์สหรัฐ/ตัน และ 485-491 ดอลลาร์สหรัฐ/ตัน ตามลำดับ**

Figure 10: Global Sugar Price and Inventories

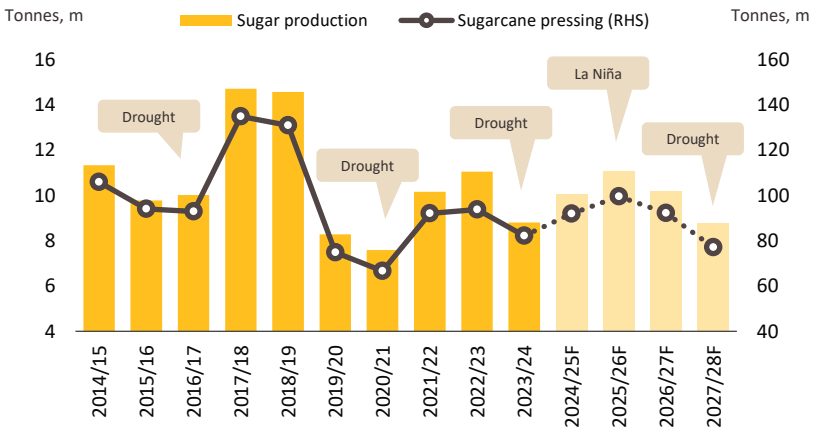

Source: OCSB, Bloomberg, USDA, Krungsri Research
Note : * The price represents the simple average of New York No. 11 futures closing prices and is widely recognized as the global benchmark for raw sugar.

สำหรับภาวะอุตสาหกรรมน้ำตาลของไทยปี 2567-2568 สรุปได้ดังนี้

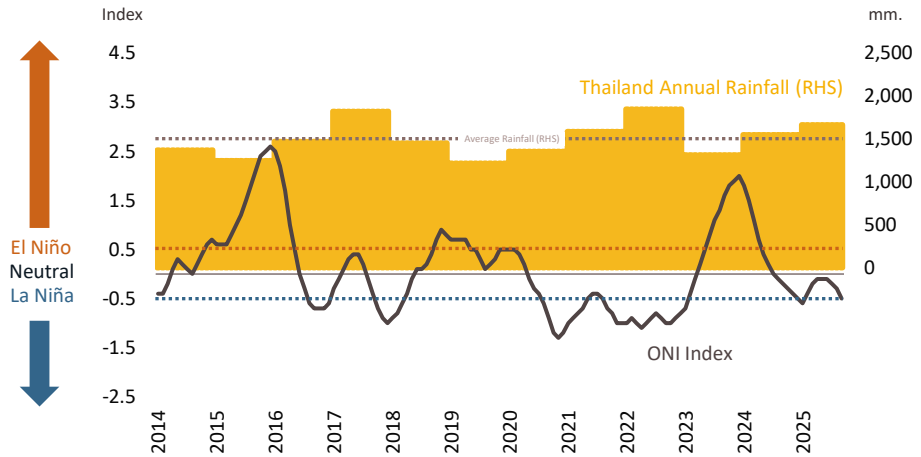
- **ผลผลิตอ้อยเข้าหีบในปี 2566/67 หดตัว -12.5% อยู่ที่ 82.2 ล้านตันอ้อย นำไปผลิตน้ำตาลได้ 8.8 ล้านตัน ลดลง -20.4%** (ภาพที่ 11) แรงฉุดจาก (1) ปริมาณน้ำฝนที่ลดลงต่ำกว่าภาวะปกติจากผลของปรากฏการณ์เอลนีโญ (El Nino) ในช่วงฤดูเพาะปลูกปี 2566 (ภาพที่ 12) ส่งผลให้ผลผลิต (Yield) และคุณภาพความหวานของอ้อยอยู่ที่ระดับ 12.4 C.C.S.[13/] ลดลงจากปีก่อนที่ 13.3 C.C.S. และ (2) ความกังวลของเกษตรกรในด้านผลตอบแทนที่อาจลดลง จากมาตรการหักเงินชาวไร่อ้อยที่ส่งอ้อยไฟไหม้ และโรงงานมีสิทธิปฏิเสธการรับอ้อยที่ถูกเผา ส่งผลให้เกษตรกรบางส่วนหันไปปลูกข้าวและมันสำปะหลัง โดยผลกระทบจากผลผลิตอ้อยที่ลดลง ช่วยหนุนราคาอ้อยให้ปรับสูงขึ้นมาอยู่ที่ 1,450.5 บาท/ตัน เพิ่มขึ้น 24.4% ซึ่งสูงกว่าต้นทุนการเพาะปลูกที่ระดับเฉลี่ย 1,203 บาท/ตัน[14/] อย่างไรก็ตาม **ผลผลิตอ้อยเข้าหีบในปี 2567/68 คาดว่าขยายตัว 12.0% อยู่ที่ 92.0 ล้านตันอ้อย นำไปผลิตน้ำตาลได้ 10.1 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 14.4%** โดยมีแรงหนุนจาก (1) สภาพอากาศและปริมาณฝนที่เอื้ออำนวย และ (2) ปัจจัยที่จูงใจให้เกษตรกรหันมาขยายการเพาะปลูกใหม่ ได้แก่ ราคาอ้อยในปีก่อนที่ปรับขึ้นสู่ระดับสูงสุดเป็นประวัติการณ์ มาตรการเงินสนับสนุนในการเก็บเกี่ยวอ้อยสด และมาตรการเพิ่มรายได้จากใบและยอดอ้อย โดยอุปทานที่สูงขึ้นทั้งในตลาดโลกและไทย ส่งผลกดดันให้ราคาอ้อยในปี 2568 ปรับลดลง โดยคาดว่าจะเฉลี่ยอยู่ที่ 1,100-1,200 บาท/ตัน

Figure 11: Sugarcane Pressing and Sugar Production in Thailand

Source: OAE, Krungsri Research

Figure 12: Oceanic Niño Indices and Annual Rainfall in Thailand

Note: index > +0.5 indicates rainfall is lower than normal (El Niño);
index < -0.5 indicates rainfall is greater than normal (La Niña)

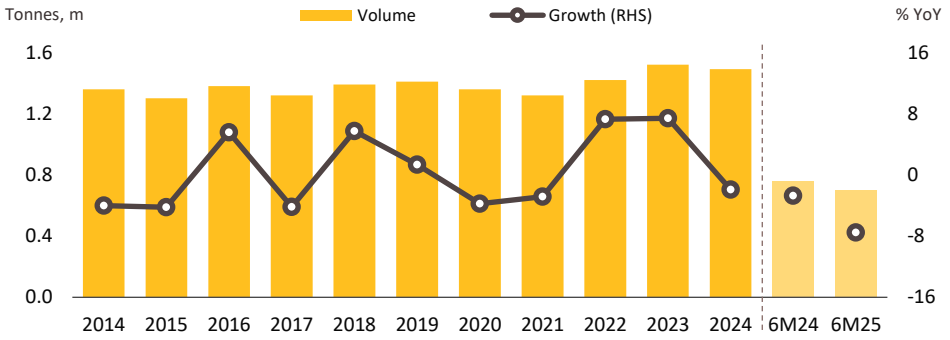
Source: National Oceanic and Atmospheric Administration, OAE, and forecast by Krungsri Research

13/ มาจากคำว่า Commercial Cane Sugar เป็นระบบการคิดคุณภาพของอ้อย สะท้อนถึงปริมาณของน้ำตาลที่มีอยู่ในอ้อยที่สามารถหีบสกัดออกมาเป็นน้ำตาลทรายขาวบริสุทธิ์ ดังนั้นถ้าปริมาณค่า C.C.S. ที่สูงจะบ่งบอกถึงคุณภาพของอ้อยที่ผ่านกระบวนการผลิตแล้วจะได้น้ำตาลทรายขาวบริสุทธิ์ในสัดส่วนที่สูงขึ้นตาม อาทิ อ้อย 10 C.C.S. จะได้น้ำตาลทรายขาวบริสุทธิ์ 10% ดังนั้น อ้อย 1 ตัน หรือ 1,000 กิโลกรัม จะได้น้ำตาลทรายขาวบริสุทธิ์ 100 กิโลกรัม

14/ อ้างอิงจากสำนักงานคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทราย และสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

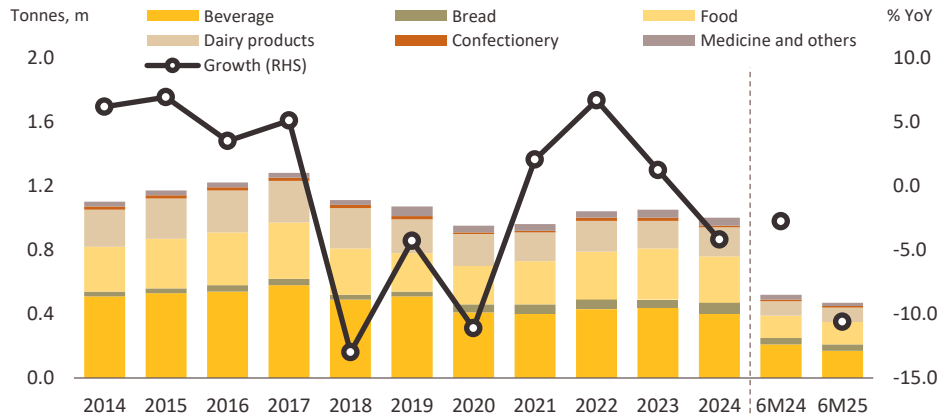
- **ปี 2567 การบริโภคน้ำตาลทรายขาวและขาวบริสุทธิ์ในประเทศอยู่ที่ 2.50 ล้านตัน หดตัว** -2.9% สาเหตุหลักมาจาก (1) กระแสรักษ์สุขภาพและความตระหนักถึงผลเสียจากการบริโภคน้ำตาล ส่งผลให้ผู้บริโภคปรับเปลี่ยนพฤติกรรมโดยลดการบริโภคน้ำตาลทางตรงเหลืออยู่ที่ปริมาณ 1.49 ล้านตัน ลดลง -2.0% (2) ค่าครองชีพที่สูงท่ามกลางภาวะเศรษฐกิจที่ชะลอตัว ส่งผลให้ประชาชนลดรายจ่ายที่ไม่จำเป็น รวมถึงขนมหวานและเครื่องดื่มที่มีน้ำตาลสูง และ (3) มาตรการภาษีความหวานที่ผลักดันให้ผู้ผลิตเครื่องดื่มปรับลดปริมาณน้ำตาลและเน้นผลิตภัณฑ์ทางเลือกสูตรหวานน้อย/ไม่มีน้ำตาลมากขึ้นในตลาด อีกทั้งยังมีผลให้ผู้ผลิตอาหารประเภทอื่นๆ ปรับลดน้ำตาลในสูตรการผลิตด้วย สอดคล้องกับปริมาณการบริโภคน้ำตาลทางอ้อมผ่านอุตสาหกรรมต่อเนื่องต่างๆ ที่หดตัว -4.2% อยู่ที่ 1.00 ล้านตัน โดยเฉพาะอุตสาหกรรมเครื่องดื่ม (-9.0%) อาหาร (-7.8%) ยา (-9.5%) และลูกกวาด (-6.6%) ซึ่งเป็นอุตสาหกรรมต่อเนื่องที่มีสัดส่วนรวมกันถึง 75% ของความต้องการใช้น้ำตาลทางอ้อมทั้งหมด (ภาพที่ 13 และ 14) **สำหรับช่วง 6 เดือนแรก ของปี 2568 การบริโภคน้ำตาลทรายขาวและขาวบริสุทธิ์ในประเทศอยู่ที่ 1.17 ล้านตัน หดตัว** -8.8% YoY โดยการบริโภคทางตรงอยู่ที่ 0.70 ล้านตัน หดตัว -7.5% YoY ผลจากกำลังซื้อที่อ่อนแอลงตามการหดตัวของกิจกรรมทางเศรษฐกิจ โดยเฉพาะในภาคการท่องเที่ยว ร้านอาหาร และเครื่องดื่ม ท่ามกลางกระแสสุขภาพของผู้บริโภคที่ลดทอนความต้องการบริโภคน้ำตาลทั้งทางตรงและทางอ้อม ทำให้ปริมาณการใช้น้ำตาลในอุตสาหกรรมต่อเนื่องหดตัวถึง -10.6% YoY โดยเฉพาะอุตสาหกรรมเครื่องดื่ม (-21.1% YoY) ที่ถูกกดดันจากมาตรการภาษีเพื่อควบคุมความหวานในระยะที่ 4[15/] (เพดานสูงสุด) รองลงมาเป็นยา (-45.4% YoY) และขนมปัง (รวมเบียร์และสุรา) (-3.0% YoY) **โดยในช่วงที่เหลือของปี คาดว่าภาวะเศรษฐกิจที่ชะลอตัวมากขึ้น ผนวกกับผลกระทบจากปัจจัยด้านลบต่าง ๆ ที่ยังคงอยู่ จะทำให้ปริมาณการใช้น้ำตาลในประเทศปี 2568 อยู่ที่ 2.23-2.28 ล้านตัน หดตัวราว** -8.5% ถึง -10.5%

Figure 13: Consumer Demand for Sugar in Thailand (Direct Consumption)

Source: Sugarzone, Krungsri Research

Figure 14: Demand for Sugar from End-user Industries in Thailand (Indirect Consumption)

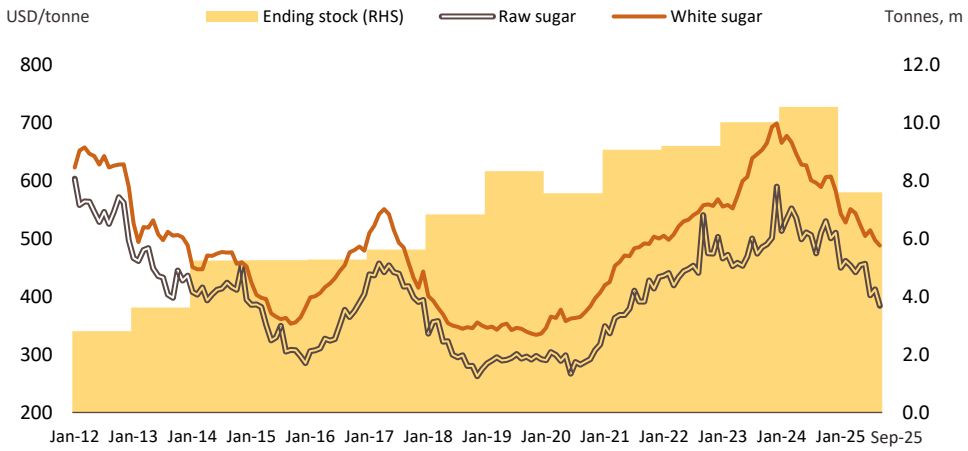
Source: Sugarzone, Krungsri Research

15/ มาตรการปรับเพิ่มภาษีแบบขั้นบันไดสำหรับเครื่องดื่มที่มีน้ำตาล 6 กรัมขึ้นไปต่อ 100 มิลลิลิตร โดยปัจจุบันอัตราการเก็บภาษีความหวานอยู่ในระยะที่ 4 (1 เมษายน 2568 เป็นต้นไป) ถูกจัดเก็บอยู่ 4 ระดับ (1) ค่าความหวาน 0-6 กรัมต่อ 100 มล.ไม่ต้องเสียภาษี (2) ค่าความหวาน 6-8 กรัมต่อ 100 มล. เสียภาษี 1 บาทต่อลิตร (3) ค่าความหวาน 8-10 กรัมต่อ 100 มล. เสียภาษี 3 บาทต่อลิตร และ (3) ค่าความหวาน 10 กรัมขึ้นไป ต่อ 100 มล.เสียภาษี 5 บาทต่อลิตร การเก็บภาษีความหวานทำให้ผู้ผลิตเครื่องดื่มปรับสูตรเครื่องดื่มให้มีน้ำตาลน้อยลง

- **ปี 2567 ปริมาณส่งออกน้ำตาลและกากน้ำตาลของไทยอยู่ที่ 4.43 ล้านตัน หดตัว** -34.4% จาก (1) ปัญหาการขาดแคลนวัตถุดิบอ้อยที่เป็นผลกระทบของภาวะเอลนีโญ (El Niño) และ (2) มาตรการของภาครัฐ โดยกระทรวงพาณิชย์และสำนักงานคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทราย (สอน.) ในการลดโควต้าการส่งออกน้ำตาลทราย เพื่อสำรองไว้รองรับความต้องการภายในประเทศที่คาดว่าจะเพิ่มขึ้นจากการฟื้นตัวของภาคการท่องเที่ยวและอุตสาหกรรมต่อเนื่อง (อาหารและเครื่องดื่ม) ท่ามกลางความกังวลด้านปริมาณผลผลิตที่ลดลง โดยตลาดหลักที่หดตัวในอัตราสูง อาทิ อินโดนีเซีย (-57.6%%) ฟิลิปปินส์ (-50.6%) มาเลเซีย (-60.7%) และเกาหลีใต้ (-33.4%) สำหรับการเคลื่อนไหวของราคาส่งออกเป็นไปตามทิศทางของราคาน้ำตาลในตลาดโลกที่ปรับลดลง จากความกังวลของตลาดในด้านอุปทานส่วนเกินของบราซิล ส่งผลให้ราคาส่งออกน้ำตาลและกากน้ำตาลของไทยหดตัว -29.8% มูลค่าส่งออกน้ำตาลโดยรวมจึงปรับลดลงอยู่ที่ 2.5 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ (-29.8%) (ภาพที่ 15 - 16)

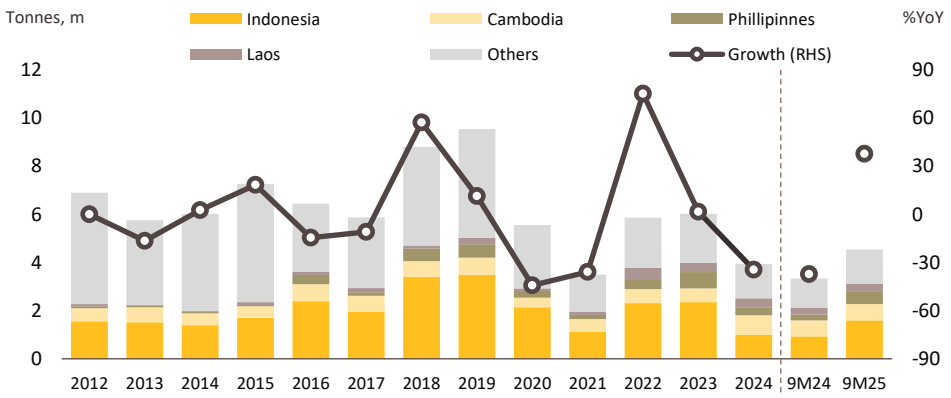
สำหรับช่วง 9 เดือนแรกของปี 2568 ปริมาณส่งออกน้ำตาลและกากน้ำตาลอยู่ที่ 5.2 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 37.8% YoY โดยมีมูลค่า 2.4 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ ขยายตัว 12.3% YoY ปัจจัยสนับสนุนมาจาก (1) ผลผลิตอ้อยที่เพิ่มขึ้นหลังจากปัญหาภัยแล้งคลี่คลาย ท่ามกลางสภาพอากาศและปริมาณฝนที่เอื้ออำนวยมากขึ้น (2) การระบายสต๊อกน้ำตาลทรายของผู้ส่งออกไทยที่มีการสำรองไว้มากในปีก่อน โดยตลาดที่ขยายตัวดี ได้แก่ อินโดนีเซีย (+72.0% YoY) ฟิลิปปินส์ (+110.9% YoY) เกาหลีใต้ (+48.3% YoY) และจีน (+147.3% YoY) ทั้งนี้ **ปริมาณการส่งออกน้ำตาลและกากน้ำตาลทั้งปี 2568 คาดว่าจะอยู่ที่ 5.95-6.04 ล้านตัน ขยายตัว 34.3-36.3% ขณะที่ราคาส่งออกน้ำตาลและกากน้ำตาลของไทยยังคงลดลง** -18.5% YoY ตามความกังวลด้านอุปทานโลกที่อาจเพิ่มขึ้นสูง

Figure 15: Thai Sugar Export Prices

Source: OCSB, MOC, Krungsri Research

Figure 16: Thai Sugar & Molasses Exports (By Market)

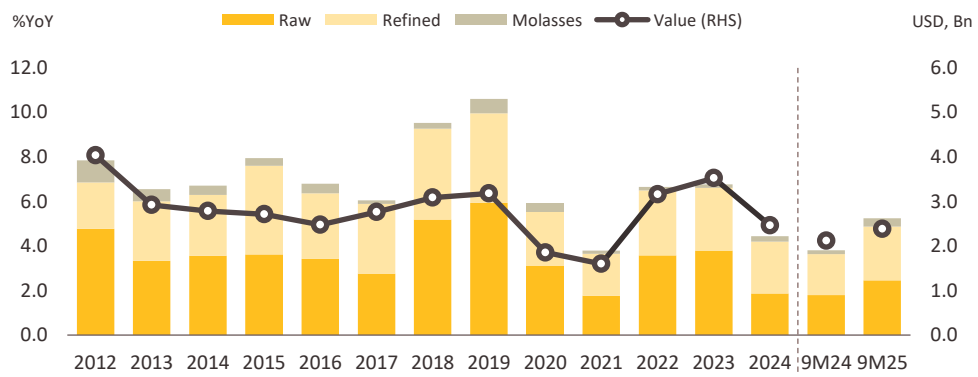

Source: MOC, Krungsri Research

ภาวะการส่งออกและราคาส่งออกผลิตภัณฑ์น้ำตาลแต่ละประเภท (ภาพที่ 17) สรุปได้ดังนี้

- **น้ำตาลทรายดิบ: ในปี 2567 ปริมาณส่งออกอยู่ที่ 1.9 ล้านตัน (-50.7%)** มูลค่า 1.0 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ (-45.3%) โดยตลาดหลักที่หดตัวมาก อาทิ อินโดนีเซีย 0.9 ล้านตัน (-58.5%) เกาหลีใต้ 0.4 ล้านตัน (-40.8%) และมาเลเซีย 0.1 ล้านตัน (-79.3%) ผลจากปรากฏการณ์เอลนีโญทำให้เกิดปัญหาขาดแคลนอุปทาน ทำให้ต้องสำรองใช้ในอุตสาหกรรมต่อเนื่องในประเทศ ผลผลิตน้ำตาลของไทยจึงไม่เพียงพอส่งมอบประเทศคู่ค้า แม้ว่าความต้องการในตลาดโลกยังคงมีต่อเนื่อง หนุนให้ราคาส่งออกเพิ่มขึ้น 6.3% อยู่ที่เฉลี่ยตันละ 514.8 ดอลลาร์สหรัฐ **สำหรับช่วง 9 เดือนแรกของปี 2568 ปริมาณส่งออกเพิ่มขึ้นเป็น 2.5 ล้านตัน (+37.3% YoY)** มูลค่า 1.1 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ (+16.7% YoY) จากปริมาณผลผลิตและสต๊อกที่เพิ่มมากขึ้น ผู้ประกอบการจึงเร่งส่งออก ทำให้ตลาดหลักกลับมาเติบโตได้ในอัตราสูง อาทิ อินโดนีเซีย (+76.7% YoY) และเกาหลีใต้ (+32.2% YoY) **ทั้งนี้ ช่วงที่เหลือของปีคาดว่า ไทยยังคงเร่งส่งออกได้ต่อเนื่องจากผลผลิตและสต๊อกที่ยังมีอยู่มาก ทำให้ปริมาณการส่งออกน้ำตาลทรายดิบทั้งปี 2568 มีแนวโน้มอยู่ที่ 2.55-2.59 ล้านตัน ขยายตัว 36.5-38.5%** ขณะที่ราคาส่งออกยังเผชิญแรงกดดันจากความกังวลด้านอุปทานโลกที่อาจล้นตลาด จึงปรับลดลงมาอยู่ที่ตันละ 435.3 ดอลลาร์สหรัฐ (-15.5% YoY)
- **น้ำตาลทรายขาว: ในปี 2567 ปริมาณส่งออก 2.3 ล้านตัน (-17.4%)** มูลค่า 1.5 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ (-15.7%) โดยปริมาณส่งออกหดตัวในตลาดสำคัญ อาทิ ฟิลิปปินส์ 195.4 พันตัน (-67.5%) อินโดนีเซีย 71.9 พันตัน (-40.1%) สิงคโปร์ 111.4 พันตัน (-26.8%) ไต้หวัน 145.0 พันตัน (-15.4%) และลาว 330.2 พันตัน (-8.6%) จากปัญหาการขาดแคลนอุปทานเช่นเดียวกับน้ำตาลทรายดิบ ทำให้ราคาส่งออกอยู่ที่ตันละ 624.5 ดอลลาร์สหรัฐ (+0.7%) **สำหรับช่วง 9 เดือนแรก ของปี 2568 ปริมาณส่งออกขยายตัวเป็น 2.4 ล้านตัน (+31.1% YoY)** มูลค่า 1.2 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ (+7.7%) โดยขยายตัวในตลาดสำคัญ อาทิ ฟิลิปปินส์ (+132.8% YoY) จีน (+116.6% YoY) มาเลเซีย (+58.3% YoY) และตลาดเพื่อนบ้าน อาทิ กัมพูชา (+1.3% YoY) ลาว (+21.3% YoY) เวียดนาม (+90.9% YoY) และเมียนมา (+11.8% YoY) **ทั้งนี้ ช่วงที่เหลือของปีคาดว่า ไทยยังคงส่งออกน้ำตาลทรายขาวได้แต่ในอัตราที่ชะลอลงเล็กน้อย ทำให้ปริมาณการส่งออกน้ำตาลทรายขาวทั้งปี 2568 มีแนวโน้มจะอยู่ที่ 2.89-2.94 ล้านตัน ขยายตัว 24.6-26.6%** อย่างไรก็ตาม ราคาส่งออกปรับลดมาอยู่ที่ตันละ 521.6 ดอลลาร์สหรัฐ (-17.6% YoY) ตามทิศทางราคาตลาดโลกที่อยู่ในช่วงขาลง
- **กากน้ำตาล: ในปี 2567 ปริมาณส่งออก 0.24 ล้านตัน (+55.6%)** มูลค่า 46.3 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (+88.9%) โดยปริมาณส่งออกไปฟิลิปปินส์ซึ่งเป็นตลาดหลัก (ส่วนแบ่งตลาดราว 56% ของปริมาณส่งออกกากน้ำตาลทั้งหมด) อยู่ที่ 135.0 พันตัน (+130.2%) เพื่อใช้ในอุตสาหกรรมอาหารสัตว์ แอลกอฮอล์ เอทานอล และการทำปุ๋ยชีวภาพ รองลงมาเป็น ญี่ปุ่น อยู่ที่ 88.9 พันตัน (-4.2%) เน้นนำไปผลิตแอลกอฮอล์ เอทานอล และกรดอะมิโน ปริมาณส่งออกโดยรวมที่ขยายตัวในอัตราสูง ตามทิศทางความต้องการใช้ในอุตสาหกรรมต่อเนื่องในวงกว้างมากขึ้น ทำให้ราคาส่งออกเพิ่มขึ้นเป็น 286.6 ดอลลาร์สหรัฐ/ตัน (+60.3%) **สำหรับช่วง 9 เดือนแรก ของปี 2568 ปริมาณส่งออก 378.5 พันตัน (+111.5% YoY)** มูลค่า 51.5 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (+50.1% YoY) โดยปริมาณส่งออกไปตลาดหลักอย่างฟิลิปปินส์ขยายตัว 81.3% YoY อยู่ที่ 188.4 พันตัน แต่สัดส่วนปรับลดลงเหลือ 49.8% ของปริมาณส่งออกกากน้ำตาลทั้งหมด เนื่องจากตลาดส่งออกกระจายไปยังเกาหลีใต้มากขึ้น โดยอยู่ที่ 117.6 พันตัน ครองสัดส่วน 31.1% ของปริมาณส่งออกกากน้ำตาลทั้งหมด ซึ่งส่วนใหญ่นำไปใช้ในอุตสาหกรรมการผลิตแอลกอฮอล์ อาหารสัตว์ อาหารและเครื่องดื่ม **สำหรับปริมาณการส่งออกกากน้ำตาลทั้งปี 2568 คาดว่าจะอยู่ที่ 505.6-510.3 พันตัน ขยายตัว 111.2-113.2%** อย่างไรก็ตาม ราคาส่งออกปรับลดลงมาอยู่ที่ตันละ 169.3 ดอลลาร์สหรัฐ (-46.4% YoY) จากต้นทุนวัตถุดิบที่อยู่ในทิศทางขาลงตามราคาในตลาดโลก

Figure 17: Thai Sugar & Molasses Exports (By Product)

Source: MOC, Krungsri Research

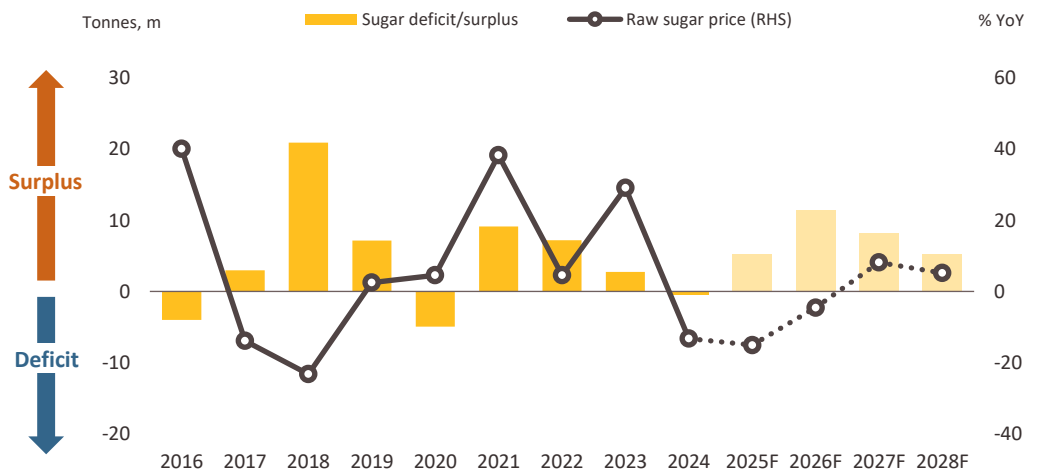
แนวโน้มอุตสาหกรรม

- **ปี 2569 USDA คาดการณ์ว่าผลผลิตน้ำตาลโลกจะอยู่ที่ 189.3 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 4.7%** ปัจจัยหนุนจาก (1) ภาวะลานีญาส่งผลให้สภาพอากาศเอื้ออำนวยต่อการเพาะปลูก โดยเฉพาะอินเดีย (แหล่งผลิตน้ำตาลอันดับสองของโลก) ที่คาดว่าจะมีผลผลิตน้ำตาลเพิ่มขึ้นสู่ระดับ 35.3 ล้านตัน (+25.9%) และ (2) การขยายปริมาณผลิตเพื่อเป็นสต็อกรองรับอุปสงค์เพื่อความมั่นคงทางอาหารและความต้องการในอุตสาหกรรมต่อเนื่องที่คาดว่าจะฟื้นตัว **ขณะที่ปี 2570-2571 คาดว่าผลผลิตน้ำตาลโลกจะหดตัวเฉลี่ย (CAGR) ราว -0.6% ถึง -2.6% ต่อปี (คาดการณ์โดยวิจัยกรุงศรี)** จากปรากฏการณ์เอลนีโญที่คาดว่าจะกลับมา ทำให้เกิดภาวะภัยแล้งที่อาจสร้างความเสียหายแก่ผลผลิตแถบเอเชีย โดยเฉพาะประเทศอินเดียและไทย อย่างไรก็ตาม ผลผลิตน้ำตาลโลกอาจไม่ได้หดตัวมากนัก เนื่องจากบราซิลยังสามารถเพิ่มผลผลิตได้จากปริมาณฝนที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น อีกทั้ง ราคาน้ำตาลโลกที่คาดว่าจะเพิ่มขึ้นสูงในช่วงปี 2570-2571 จูงใจให้บราซิลหันมาเพิ่มสัดส่วนการผลิตน้ำตาลมากกว่าเอทานอล

- **ความต้องการน้ำตาลทรายโลกคาดว่าจะยังคงทรงตัวในปี 2569** จากแรงกดดันด้านกำลังซื้อที่ได้รับผลกระทบจากภาวะเศรษฐกิจโลกที่ชะลอตัวภายใต้แรงกดดันจากนโยบายขึ้นภาษีของสหรัฐฯ แม้จะมีปัจจัยหนุนบางส่วนที่มาจากอุปสงค์เพื่อความมั่นคงทางอาหารเข้ามาชดเชย **ก่อนที่ความต้องการโดยรวมจะเริ่มฟื้นตัวในช่วงปี 2570-2571 โดยคาดว่าจะยังเพิ่มขึ้นในอัตราต่ำเฉลี่ย 0.1-1.1% ต่อปี** โดยมีแรงหนุนจากการทยอยฟื้นตัวของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและของโลก และทิศทางของอุตสาหกรรมอาหาร เครื่องดื่ม และอุตสาหกรรมต่อเนื่อง ตลอดจนภาคธุรกิจท่องเที่ยวของโลกที่จะกระเตื้องขึ้น อย่างไรก็ตาม การขยายตัวของอุปสงค์น้ำตาลโลกจะยังเร่งตัวได้ไม่มากนัก จากแรงกดดันของกระแสรักษ์สุขภาพทั่วโลกในการลดบริโภคน้ำตาล และนโยบายควบคุมที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ มาตรการที่ส่งผลต่อความต้องการบริโภคน้ำตาลทั้งทางตรงและทางอ้อม (อาทิ ภาษีความหวาน ระบบฉลากโภชนาการ การจำกัดการตลาดและโฆษณาอาหารหรือเครื่องดื่มที่มีน้ำตาลสูง การปรับสูตรผลิตภัณฑ์อาหารหรือเครื่องดื่มให้มีส่วนผสมน้ำตาลตามที่มาตรฐานกำหนด)

- **ราคาน้ำตาลทรายดิบโลกในปี 2569 คาดเฉลี่ยอยู่ที่ 363-370 ดอลลาร์สหรัฐ/ตัน (16.5-16.8 เซนต์/ปอนด์) ลดลงจาก 384 ดอลลาร์สหรัฐ/ตัน (17.4 เซนต์/ปอนด์) ในปี 2568** จากผลผลิตน้ำตาลของโลกที่คาดว่าจะเพิ่มขึ้นอยู่ในระดับสูงกว่าปริมาณการบริโภคน้ำตาลของโลก (ภาพที่ 18) อย่างไรก็ตาม ผลผลิตที่มีแนวโน้มลดลงจาก (1) ภาวะภัยแล้งที่คาดว่าจะกลับมาในปี 2570-2571 และ (2) การหันไปเพาะปลูกพืชเศรษฐกิจอื่นเช่น มันสำปะหลัง ที่ทนแล้งมากกว่า รวมถึงผลตอบแทนที่ไม่จูงใจจากราคาที่ลดลงมาต่ำกว่าช่วง 5 ปีย้อนหลัง (2564-2568) **ส่งผลให้ระดับราคาน้ำตาลทรายดิบโลกในปี 2570-2571 มีแนวโน้มกลับมาเพิ่มขึ้นเฉลี่ยอยู่ที่ 397-417 ดอลลาร์สหรัฐ/ตัน (18.0-18.9 เซนต์/ปอนด์)**

Figure 18: Global Sugar Flows

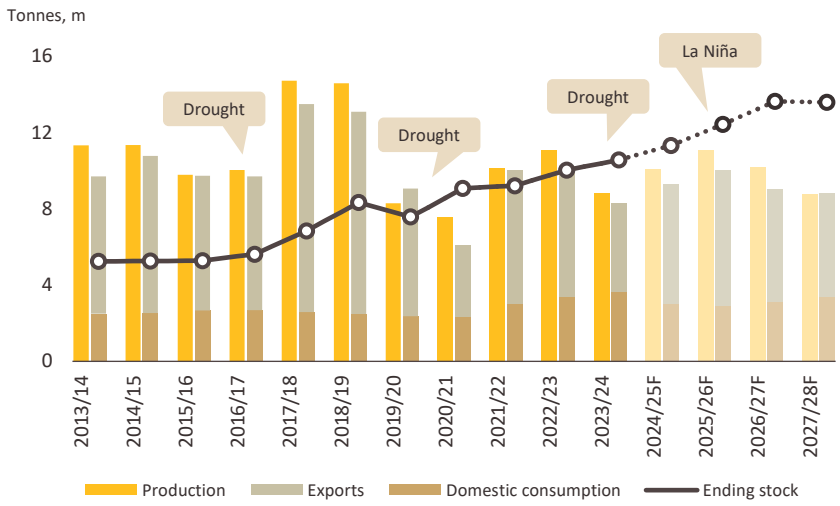

Note: Sugar deficit/surplus = Production - domestic consumption
Source: OCSB, OAE, Krungsri Research

อุตสาหกรรมน้ำตาลของไทยในปี 2569-2570 คาดว่าจะเผชิญปัจจัยท้าทายด้านสภาพอากาศที่จะส่งผลลดทอนปริมาณอ้อยเข้าหีบ ขณะที่ความต้องการน้ำตาลในประเทศมีแนวโน้มกระเตื้องขึ้นตามการทยอยฟื้นตัวของภาวะเศรษฐกิจและภาคการท่องเที่ยวของไทย สวนทางกับการส่งออกที่อาจลดลงภายใต้แรงกดดันด้านการแข่งขันกับคู่แข่งรายใหญ่ในตลาดโลก โดยมีรายละเอียดดังนี้

- **ปริมาณอ้อยเข้าหีบในฤดูกาลผลิตปี 2569 คาดว่าจะอยู่ที่ 98.8-100.6 ล้านตัน คิดเป็นปริมาณการผลิตน้ำตาล 11.0-11.2 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 9.0-11.0%** (ภาพที่ 19) แรงหนุนจาก (1) การเข้าสู่ภาวะปกติ และภาวะลานีญา[16/] ในปีเพาะปลูก 2568 ทำให้สภาพอากาศและปริมาณฝนเอื้ออำนวยต่อการเพาะปลูกมากขึ้น เอื้อต่อพื้นที่ปลูกอ้อยซึ่งส่วนใหญ่อยู่นอกเขตชลประทานที่ต้องพึ่งพาน้ำฝนเป็นหลัก และ (2) เกษตรกรได้แรงจูงใจด้านราคาที่เพิ่มสูงขึ้นในฤดูกาลเพาะปลูกก่อนหน้า โดยแนวโน้มผลผลิตโลกจากแหล่งผลิตสำคัญของโลก ทั้งบราซิล อินเดีย และไทย ที่คาดว่าจะเพิ่มสูงขึ้น จะส่งผลกดดันราคาน้ำตาลทรายโลกและไทยให้มีทิศทางลดลงเฉลี่ย -3.5% ถึง -5.5% อยู่ที่ 1,070-1,095 บาท/ตัน **อย่างไรก็ตาม ในฤดูกาลผลิตปี 2570-2571 คาดว่าผลผลิตอ้อยจะอยู่ที่ 77.2-92.3 ล้านตันต่อปี คิดเป็นปริมาณการผลิตน้ำตาล 8.8-10.2 ล้านตันต่อปี หรือหดตัว -10.1% ถึง -12.1% ต่อปี** เนื่องจาก (1) สภาพอากาศที่ร้อนขึ้นจากผลกระทบของเอลนีโญที่คาดว่าจะกลับมาสร้างความเสียหายและลดทอนผลผลิตต่อไร่ (Yield) (2) พื้นที่ปลูกอ้อยลดลงจากการที่เกษตรกรบางส่วนหันไปปลูกมันสำปะหลังซึ่งทนต่อภาวะภัยแล้ง และเก็บเกี่ยวง่าย และ (3) ต้นทุนเพาะปลูกโดยเฉพาะราคาปุ๋ยและพลังงานที่คาดว่าจะยังทรงตัวสูง ทำให้เกษตรกรลดการบำรุงพืช ทำให้ผลผลิตต่อไร่ลดลง **ทั้งนี้ อุปทานโลกและไทยที่ลดลงจะส่งผลให้ราคาอ้อยในประเทศปรับตัวเพิ่มขึ้นเฉลี่ยอยู่ที่ตันละ 1,173-1,234 บาท หรือเพิ่มขึ้นเฉลี่ย 5.7-7.7% ต่อปี**

Figure 19: Thai Sugar Balance

Note: Forecast by Krungsri Research
Source: USDA, compiled by Krungsri Research

- **ปริมาณการบริโภคน้ำตาลในประเทศจะอยู่ที่ 2.9-3.4 ล้านตันต่อปี เพิ่มขึ้นเฉลี่ย 3.4-5.4% ต่อปีในช่วงปี 2569-2571** (ภาพที่ 19) แต่คาดว่า การขยายตัวจะยังอยู่ในอัตราต่ำในปี 2569 จากภาวะเศรษฐกิจและภาคการท่องเที่ยวที่ยังคงชะลอตัว รวมถึงพฤติกรรมของผู้บริโภคที่เพิ่มความระมัดระวังด้านการใช้จ่าย โดยเฉพาะในกลุ่มสินค้าเครื่องดื่มหรืออาหารประเภทฟุ่มเฟือยที่ส่วนใหญ่มีส่วนประกอบของน้ำตาลในสัดส่วนสูงซึ่งไม่ดีต่อสุขภาพ อย่างไรก็ตาม แนวโน้มการขยายตัวคาดว่าจะเร่งขึ้นในปี 2570-2571 โดยมีปัจจัยหนุนจาก (1) กิจกรรมทางเศรษฐกิจและภาคการท่องเที่ยวที่มีแนวโน้มทยอยฟื้นตัว หนุนความต้องการบริโภคทางตรงผ่านธุรกิจร้านอาหารและเครื่องดื่มตลอดจนความต้องการจากอุตสาหกรรมต่อเนื่องในภาคการผลิตโดยเฉพาะอุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่มที่คาดว่าจะกลับมากระเตื้องขึ้น ตามการบริโภคของครัวเรือนและภาคบริการโดยเฉพาะร้านอาหารและโรงแรม และ (2) ฐานที่ต่ำในปี 2568 อย่างไรก็ตาม ผลจากมาตรการควบคุมความหวานสำหรับเครื่องดื่มที่มีส่วนผสมของน้ำตาล ยังเป็นข้อจำกัดการเติบโตของตลาดในประเทศ

16/ National Oceanic and Atmospheric Administration (NOAA) คาดว่าในช่วงเดือนตุลาคม - ธันวาคม 2568 จะมีความน่าจะเป็นเกินกว่า 50% ที่โลกจะเริ่มเข้าสู่ปรากฏการณ์ La Nina (ฝนตกมากกว่าค่าเฉลี่ย) (ที่มา Weekly ENSO Evolution, Status, and Prediction Presentation, NOAA, 29 September 2025)

- **ปริมาณส่งออกน้ำตาลและกากน้ำตาลในปี 2569 คาดว่าจะขยายตัวเฉลี่ยที่ 11.9-13.9% อยู่ที่ 6.7-6.8 ล้านตัน** แม้จะมีแรงกดดันจากภาวะเศรษฐกิจโลกโดยรวมที่ยังชะลอตัวจากผลกระทบของมาตรการขึ้นภาษีของสหรัฐฯ แต่ปริมาณส่งออกน้ำตาลน่าจะขยายตัวได้โดยมีปัจจัยเอื้อหนุนจาก (1) ภาวะคลี่คลายของปัญหาขาดแคลนวัตถุดิบอ้อยจากสภาพอากาศที่เอื้ออำนวยและการขยายพื้นที่เพาะปลูก ทำให้สามารถผลิตน้ำตาลและกากน้ำตาลเพื่อส่งมอบให้กับคู่ค้าได้มากขึ้น (2) การเข้าสู่รอบใหม่ของการสะสมสต๊อก (Restocking) รองรับอุปสงค์เพื่อความมั่นคงทางอาหารและความต้องการในอุตสาหกรรมต่อเนื่องที่คาดว่าจะทยอยฟื้นตัว และ (3) การขยายช่องทางตลาดส่งออกโดยเฉพาะกับประเทศที่ไทยจะมีข้อตกลงการค้า (FTA) เพิ่มขึ้น จากปัจจุบันที่ไทยมีความคืบหน้าในการเจรจากับหลายประเทศ[17/] **อย่างไรก็ตาม ปริมาณส่งออกน้ำตาลและกากน้ำตาลในปี 2570-2571 คาดว่าจะกลับมาหดตัว -11.4% ถึง -13.4% ต่อปี อยู่ที่ 5.2-5.6 ล้านตันต่อปี** ส่วนใหญ่เป็นแรงฉุดจากด้านอุปทานเป็นหลัก ได้แก่ (1) ปรากฏการณ์เอลนีโญ ที่คาดว่าจะกลับมาสร้างความเสียหายต่อผลผลิตอ้อย ทำให้ผู้ประกอบการเผชิญปัญหาการขาดแคลนวัตถุดิบ ปริมาณผลิตน้ำตาลจึงอาจไม่เพียงพอต่อการส่งมอบให้ลูกค้าในตลาดส่งออก และ (2) การแข่งขันที่รุนแรงกับอุปทานที่มาจากผู้ผลิตและผู้ส่งออกรายใหญ่ของโลก โดยเฉพาะจากบราซิล

ประเด็นท้าทายของอุตสาหกรรมน้ำตาลในระยะข้างหน้า ได้แก่ (1) อุปทานวัตถุดิบภายในประเทศที่อาจลดลง เนื่องจาก (1.1) ต้นทุนการผลิตอ้อยที่สูงกว่าราคาอ้อย โดยเฉพาะต้นทุนการตัดอ้อยสด และค่าแรงงานที่อยู่ในระดับสูงจากปัญหาการขาดแคลนแรงงาน และ (1.2) เกษตรกรบางส่วนหันไปปลูกพืชชนิดอื่นที่มีราคาสูง เก็บเกี่ยวง่าย และทนต่อสภาพอากาศและโรคมากกว่าอ้อย (2) ข้อจำกัดด้านอุปสงค์จากความต้องการบริโภคน้ำตาลโดยตรง และความต้องการใช้น้ำตาลในอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะเครื่องดื่ม ที่มีแนวโน้มเติบโตชะลอลงภายใต้กระแสรักษ์สุขภาพทั่วโลกและการปรับขึ้นภาษีความหวานในเครื่องดื่มในหลายประเทศรวมถึงไทย และ (3) ความไม่แน่นอนของกฎระเบียบ อาทิ (3.1) มาตรการแก้ไขปัญหาการรับซื้ออ้อยไฟไหม้ที่มีการเปลี่ยนแปลงในแต่ละปี ทั้งในส่วนของมาตรการปรับการในรูปตัวเงินและไม่ใช่ตัวเงิน (มาตรการทางกฎหมาย) (3.2) ร่าง พรบ. อ้อยและน้ำตาลทรายฉบับใหม่ที่อยู่ระหว่างการพิจารณาของคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทราย (กอน.) โดยชาวไร่อ้อยได้เสนอคำนิยามของ “ผลพลอยได้” ให้รวม “กากอ้อย” เข้าไปในการคำนวณส่วนแบ่งผลประโยชน์[18/] และ (3.3) มาตรการขึ้นภาษีตอบโต้ของสหรัฐฯ ที่อาจส่งผลในวงจำกัด เนื่องจากสหรัฐฯ ไม่ใช่ตลาดหลักของไทย[19/] อีกทั้งความเสี่ยงจากการไหลทะลักของอุปทานน้ำตาลส่วนเกินเข้ามาในประเทศไทยก็ค่อนข้างจำกัด ภายใต้มาตรการควบคุมการนำเข้าน้ำตาลของไทย แต่ส่วนใหญ่จะเป็นผลกระทบทางอ้อมจากกำลังซื้อในตลาดส่งออกโดยรวมที่จะชะลอลงตามภาวะเศรษฐกิจโลก

17/ กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศที่อยู่ระหว่างการเจรจา อาทิ ไทย-เกาหลีใต้ ไทย-เปรู ไทย-EU อาเซียน-แคนาดา อาเซียน-อินเดีย อาเซียน-เกาหลีใต้ ส่วนข้อตกลงที่บรรลุการเจรจาแล้วแต่อยู่ระหว่างการบังคับใช้ ได้แก่ ไทย-EFTA (สมาคมการค้าเสรีแห่งยุโรป ได้แก่ ไอซ์แลนด์ ลิกเตนสไตน์ นอร์เวย์ และสวิตเซอร์แลนด์) ไทย-ศรีลังกา

18/ ระบบแบ่งปันผลประโยชน์ (Revenue sharing) หรือ “ระบบ 70:30” เป็นการจัดสรรรายได้สุทธิจากการจำหน่ายน้ำตาลทั้งตลาดในประเทศและตลาดส่งออกให้แก่ชาวไร่อ้อย (ผลตอบแทนจากราคาอ้อย) สัดส่วน 70% และโรงงานน้ำตาล (ผลตอบแทนการผลิต) สัดส่วน 30% ปัจจุบันอัตราส่วนดังกล่าวยังคงยึดตามคำนิยามใน พรบ. อ้อยและน้ำตาลทราย พ.ศ. 2527

19/ ผลกระทบต่อการส่งออกน้ำตาลไทยไปยังสหรัฐฯ จากมาตรการขึ้นภาษี (เช่น มาตรา 232 หรือภาษีตอบโต้) มีน้อยมาก เนื่องจาก (1) สหรัฐฯ ไม่ใช่ตลาดหลักของน้ำตาลไทย และ (2) การส่งออกน้ำตาลไปยังสหรัฐฯ อยู่ภายใต้โควตาอัตราภาษี (Tariff Rate Quotas: TRQs) ซึ่งไทยได้รับจัดสรรโควตาในปริมาณจำกัดในแต่ละปี ส่วนความเสี่ยงจากการไหลทะลักของสินค้าน้ำตาลก็อยู่ในระดับต่ำ เนื่องจาก (1) ราคาน้ำตาลในตลาดโลกมักจะต่ำกว่าราคาน้ำตาลในตลาดสหรัฐฯ (2) ไทยเป็นผู้ผลิตและผู้ส่งออกน้ำตาลรายใหญ่อันดับต้นๆ ของโลก (3) แม้จะมีการเปิดเสรีภายใต้ WTO และ FTA แต่การนำเข้าน้ำตาลยังคงอยู่ภายใต้การกำกับดูแลและโครงสร้างราคาน้ำตาลของไทย (ระบบอ้อยและน้ำตาลทราย) ทำให้การไหลเข้าของน้ำตาลต่างประเทศไม่ได้เป็นไปโดยเสรี

แนวทางการปรับตัวของอุตสาหกรรมน้ำตาลในระยะถัดไป

- **มุ่งเน้นการสร้างความมั่นคงด้านอุปทาน** โดยเน้นการร่วมกลุ่มของเกษตรกรภายใต้เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน SDGs[20/] ด้านน้ำและสิ่งแวดล้อม การบริหารจัดการต้นทุนเพื่อให้มีการประหยัดต่อขนาด (Economies of Scales) การสนับสนุนเทคโนโลยีทั้งจากภาครัฐและโรงงานน้ำตาล การสนับสนุนระบบชลประทานเพื่อลดความเสี่ยงจากการขาดแคลนวัตถุดิบอ้อยในอนาคต รวมถึงการประยุกต์ BCG Model[21/] ในการส่งเสริมและช่วยเหลือภาคอุตสาหกรรมตลอดทั้งห่วงโซ่อุปทาน เพื่อให้เกษตรกรมีผลกำไรเพิ่มขึ้นพร้อมกับสร้างความมั่นคงด้านวัตถุดิบในภาคการผลิตน้ำตาล

- **กระแสรักษ์โลกและ** ESG (Environmental, Social, Governance) โดยปรับตัวภายใต้เป้าหมายทางยุทธศาสตร์ของทั้งหน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่มุ่งสู่การลดมลพิษ โดยเฉพาะทางอากาศ จากอุตสาหกรรมอ้อยและน้ำตาลผ่านนโยบายและเครื่องมือต่างๆ อาทิ การทำบันทึกข้อตกลง (MOU) กับหน่วยงานภาครัฐเพื่อแจ้งเตือน จับกุม และปรับพื้นที่ที่มีการเผาอ้อย โรงงานให้สิทธิ์อ้อยสดเข้าโรงงานเป็นลำดับแรก จึงจะเป็นอ้อยไฟไหม้เป็นลำดับถัดไป การกำหนดค่าปรับอ้อยไฟไหม้เข้าโรงงาน การรับซื้อใบอ้อยเพื่อลดการเผาอ้อย การสนับสนุนและส่งเสริมให้ความรู้แก่เกษตรกรในการตัดอ้อยสดเพื่อเพิ่มคุณภาพน้ำตาลในอ้อย (C.C.S.) การสร้างอุตสาหกรรมสีเขียวที่มุ่งสู่ความเป็นกลางทางคาร์บอน (Carbon Neutrality) ด้วยการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีบริหารจัดการในไร่อ้อยอย่างครบวงจร (Smart Farming) ตั้งแต่การเริ่มเพาะปลูกจนถึงการขนส่งอ้อยเข้าโรงงาน การนำเครื่องจักรกลเกษตรมาใช้ทดแทนแรงงาน

20/ เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs) 17 เป้าหมาย ประกอบไปด้วย 169 เป้าหมายย่อย (SDG Targets) ที่มีความเป็นสากล เชื่อมโยงและเกื้อหนุนกันและกำหนดให้มี 247 ตัวชี้วัด เพื่อใช้ติดตามและประเมินความก้าวหน้าของการพัฒนา โดยสามารถจัดกลุ่ม SDGs ตามปัจจัยที่เชื่อมโยงกันใน 5 มิติ (5P) ได้แก่ (1) การพัฒนาคน (People) (2) สิ่งแวดล้อม (Planet) (3) เศรษฐกิจและความมั่งคั่ง (Prosperity) (3) สันติภาพและความยุติธรรม (Peace) และ (5) ความเป็นหุ้นส่วนการพัฒนา (Partnership) (ที่มา : สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ)

21/ BCG Model ประกอบด้วย 3 เศรษฐกิจหลัก คือ B : Bio Economy ระบบเศรษฐกิจชีวภาพ มุ่งเน้นการใช้ทรัพยากรชีวภาพอย่างคุ้มค่า อาทิ เพิ่มผลผลิต สร้างมูลค่าเพิ่ม เน้นความหลากหลายทางชีวภาพ เชื่อมโยงกับ C : Circular Economy ระบบเศรษฐกิจหมุนเวียน ที่คำนึงถึงการนำวัสดุต่างๆ กลับมาใช้ประโยชน์ให้มากที่สุด อาทิ การใช้ผลิตภัณฑ์เต็มวงจรชีวิต การหมุนเวียนนำกลับมาใช้ใหม่ และทั้ง 2 เศรษฐกิจนี้อยู่ภายใต้ G : Green Economy ระบบเศรษฐกิจสีเขียว ซึ่งมุ่งแก้ไขปัญหามลพิษ เพื่อลดผลกระทบต่อโลกอย่างยั่งยืน (ที่มา : สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ)

วิจัยกรุงศรี

ดร.พิมพ์นารา หิรัญกสิ

ผู้บริหารสายงานวิจัยและหัวหน้าทีมวิจัยเศรษฐกิจ

ทีมวิจัยเศรษฐกิจ

สุจิต ชัยวิชญชาติ

ผู้บริหารทีมวิจัยเศรษฐกิจมหภาค

วนิชา ดิเรกอุดมศักดิ์

เศรษฐกรอาวุโส

จุไรลักษณ์ พลศรี

เศรษฐกรอาวุโส (พยากรณ์ตัวเลขเศรษฐกิจ)

ทรรศิน กลิ่นถนอม

เศรษฐกร

กฤตพร ศิริใจชิงกุล

เศรษฐกร

ศุภสิน อิทธิพัทธ์วงศ์

เศรษฐกร

ทีมวิเคราะห์และพัฒนางานวิจัย

ดร.พิมพ์นารา หิรัญกสิ

รักษาการผู้บริหารทีมวิเคราะห์และพัฒนางานวิจัย

ณธัญอร รัตนาธรรมวัฒน์

นักวิเคราะห์อาวุโส

นฤชยา สาตแฟง

นักวิเคราะห์

ปริญญา มิ่งสกุล

นักวิเคราะห์

ชณัฐฐา ธาระรส

นักวิเคราะห์

ทีมบริหารระบบข้อมูลวิจัย

ธมณ เสริญสุขสกุล

เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป

เชิดศักดิ์ ศรีชัยตัน

เจ้าหน้าที่ระบบข้อมูลวิจัย

วงศกร แก้วอุดทัง

เจ้าหน้าที่ระบบข้อมูลวิจัย

ทีมวิจัยอุตสาหกรรม

ดร.พิมพ์นารา หิรัญกสิ

รักษาการผู้บริหารทีมวิจัยอุตสาหกรรม

ธเนศ มหัทธนาลัย

นักวิเคราะห์อาวุโส (Digital)

พูลสุข นิลกิจศรานนท์

นักวิเคราะห์อาวุโส (Healthcare, Mobile Operators)

ปิยะนุช สถาพงศ์ภักดี

นักวิเคราะห์อาวุโส (Transport & Logistics)

นรินทร์ ตันไพบูลย์

นักวิเคราะห์อาวุโส (Power Generation, Modern Trade, Chemicals, Medical Devices)

เฑียร เทียมศักดิ์

นักวิเคราะห์อาวุโส (Energy, Petrochemicals)

พุทธชาด ลุนคำ

นักวิเคราะห์อาวุโส (Construction Contractors, Construction Materials, Hotels, Industrial Estate)

พัชรา กลิ่นชวนชื่น

นักวิเคราะห์อาวุโส (Real Estate)

ชัยวัช โชวเจริญสุข

นักวิเคราะห์อาวุโส (Agriculture)

ประพันธ์ ลีน้อย

นักวิเคราะห์ (ESG)

ศุภวัฒน์ โชคสวัสดิ์ไพศาล

นักวิเคราะห์ (Automobile, Electronics & Electrical Appliances)

รพีภูมิ ลาภมาก

นักวิเคราะห์ (Agriculture, Food & Beverages)